Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

● În acest număr ● În paginile ● În acest număr pagi 3 4 nile ● În acest număr ● În paginile ● În acest

Masa rotundă a „Scînteii tineretului"

CARTEA SPORTIVĂ

PAGINA ECONOMICĂ

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXII, SERIA II.
NR. 5464
6 PAGINI – 25 BANI
MARȚI
13 DECEMBRIE 1966

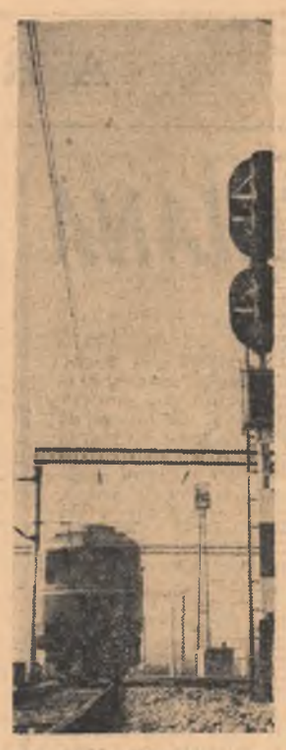

Drum de fier

Nou tip de ciment

Fabrica de ciment din Bicaz a început producția cimentului hidrofob. Noul sortiment are proprietatea de a da betonului o desăvîrșită impenetrabilitate, ceea ce îl face apt pentru o folosire, cu maximă eficiență la construcțiile hidrotehnice, la cele din mediile umede și corozive, la executarea de bazine pentru depozitarea materialelor lichide etc.

Noul tip de ciment este rod al cercetărilor întreprinse de specialiștii catedrelor de chimie și materiale de construcție de la Institutul politehnic „Gh. Gheorghiu-Dej" din București.

(Agerpres)

PUNCTE DE VEDERE

DESPRE CULTURA DE MASĂ

Peisaj montan

Tudor Țopa
cercetător științific principal la Institutul de științe pedagogice

Cultura de masă — cultură individuală. Expresia își dezvăluie pe loc sensul dialectic: cultura **tuturor**, însă **cultura** tuturor. Lucrurile au apărut oarecum diferit altădată: nu numai că aveam oameni cultural-neformați, aveam analfabeți stricto sensu. Atunci primau pe de o parte alfabetizarea și pe de alta colportarea în mare grabă a unei cantități de cultură, cantitate prea puțin pedagogic — în înțelesul cuprinzător al cuvîntului — structurată, uneori mai puțin decît s-ar fi putut.

Însă, acum, noi avem oameni mereu mai numeroși trecuți prin filiera mijloacelor de culturalizare, și ele mereu înmulțite, dar mai cu seamă, întreaga noastră populație trece prin școală, cu perspectiva de a urca treptele școlare cele mai înalte. Faptul acesta din urmă (luînd în considerare chiar unele imperfecțiuni ale școlii, sortite lichidării) e de o importanță enormă: cultura de masă își pierde, reflectînd noua realitate, caracterul ei total, ori aproape total extrașcolar; ea devine vertiginos cultura postșcolară a maselor, fructifică premize create în școlaritate, nu mai e un început, ci o continuare; problemele ei specifice se întîlnesc deplin cu ale învățămîntului, are loc o influență mutuală, iar continuitatea celor două registre pretinde o gîndire pedagogică unitară și superioară, concomitent cu o practică unitară și superioară. Se impune criteriul calității; carențele ce țineau de graba inițială pot dispărea cu totul: competența celor ce răspund de cultura maselor se cere mărită într-una; urmele mentalității care confundă popularizarea cu vulgarizarea și cochetează demagogic cu gusturi malformate se cuvin șterse. (Ne-am referit deliberat la gusturi, pentru că alegem aici drept ilustrare mai ales domeniul culturii estetice).

Culturalizarea e un proces imens și nuanțat de comunicare. Problema nu se poate soluționa sub „lumina" ideii unora că masa e alcătuită din **oameni simpli**, termenul acesta, luat pe bună dreptate și într-un sens înalt: **oameni dintr-o bucată**, a ascuns adesea o mai mult sau mai puțin accentuată subapreciere a maselor, simultan cu o corespunzătoare supraapreciere a culturalizatorului; or adevărul e că muncitorul, ca și, de pildă, autenticul intelectual, au rigoare, le sînt în cel mai înalt grad neadmise scăpările (chiar subiectiv), iar această rigoare în cîmpul respectivelor activi-

(Continuare în pag. a II-a)

Opriș Mihai, viitor arhitect dar, deocamdată, student în primul an la Institutul de arhitectură — Foto: O. PLECAN

ANCHETA NOASTRĂ

A FI TÎNĂR

A treia întrebare:

- *Prin ce vă veți aminti de anul acesta, să zicem, peste un deceniu? Ați trăit în acest an o zi memorabilă (care și de ce?) pe care o veți aniversa dv. sau familia dv.?*

VĂ INVITĂM SĂ NE SCRIEȚI

Citiți în pagina 5

FIȘA DE PONTAJ A REPORTERULUI

Rubrică alcătuită cu concursul redactorilor noștri, corespondenților regionali, corespondenților voluntari și a caricaturistului Neagu Rădulescu

IMPORTANT!

ÎN CURÎND:

SERILE

● SCÎNTEII TINERETULUI ● SCÎNTEII TINERETULUI

(Amănunte în ziarul nostru de mîine)

După 80 de zile

DEVA (de la corespondentul nostru).

Au trecut 80 de zile de la intrarea în funcțiune a furnalului nr. 8 de 1 000 m.c. de la Hunedoara. Colectivul de furnaliști de aici raportează obținerea unor rezultate importante: echipele conduse de Simion Jurca, Ion Iacob și Tudor Manolache au elaborat, peste plan, aproape 3 500 tone de fontă. Asigurîndu-se furnalului un mers intensiv și uniform, au fost depășiți indicii de utilizare cu 4 la sută, iar datorită folosirii aglomeratului autofondant și ridicării temperaturii aerului insuflat consumul de cocs a fost redus cu 66 kilograme pe tona de fontă.

CADRAN

TOVARĂȘI, NU VĂ JUCAȚI CU JUCĂRIILE COPIILOR

Așa cum sînt copii cuminți și mai puțin cuminți sînt, din păcate și jucării frumoase și — hai să zicem — mai puțin frumoase. Deși copilăria e una singură, a copilului. Dar mai că s-ar copilări și oamenii mari. Fiecare cum poate. Unul în inspirație „creatoare" vopsește vulpea de carton în verde. Copilul se „amuză"... plîngînd. Un altul face iepurelui un neașteptat cadou. Iepurilă are trei urechi dintr-o astfel de generozitate. Copilul se apropie tiptil, izgonind falsul dintre jucăriile sale. Un om mare, un artist, un creator se copilărește inutil. Dar de fapt se amuză punînd

V. ARACHELIAN

(Continuare în pag. a II-a)

DEPUNEREA JURĂMÎNTULUI ÎN UNITĂȚILE MILITARE

PATRIEI, CUVÎNTUL DE ONOARE

Într-o zi din toamna bogată a anului care se pregătește să transmită ștafeta tînărului 1967, am cunoscut, într-o călătorie comună pe Valea Oltului, niște flăcăi veseli. I-am întîlnit într-un compartiment de-a II-a inundat de lumina neonului care le reliefa plăcut trăsăturile feței. Băieții de atunci cîntau aproape în surdină melodii de dragoste. Atunci, ascultîndule cîntecele, am înțeles mai bine că vremea belșugului se adună pe undeva cu vremea cătăniei și este timpul primului pas către o datorie de onoare, apărarea rodului păcii și a cuceririlor poporului, patriei noastre socialiste.

Băieții de atunci, pe care i-am reîntîlnit în aceste zile, sînt flăcăi de-o seamă cu vîrsta nouă a țării. Cîntau și acum, cîntece ostășești închinate patriei, poporului ai căror fii credincioși sînt. Le-am privit din nou fețele peste care trecuse pentru prima oară lama de bărbierit și-am deslușit trăsături bărbătești, pline de robustețe. Momentul reîntîlnirii emoționează profund: băieții de atunci sînt astăzi ostași. În fața tricolorului scump al patriei, cu mîinile încleștate pe armă, depun astăzi jurămîntul, acest legămînt solemn de credință poporului, țării noastre socialiste.

„Eu cetățean al Republicii Socialiste România intrînd în rîndurile forțelor armate, jur să fiu devotat poporului muncitor, patriei mele..."

Jurămîntul, cuvînt de onoare dat patriei, este rostit răspicat, bărbătește, de fiecare ostaș din subunitatea de artilerie comandată de maiorul Duncea Eustrati. În fața tricolorului, au rostit jurămîntul soldații Ciocioru Ioan, Holeieciuc Ioan, Druia Augustin, Sinescu Ioan, Vitan Ștefan, Frunză Gheorghe, Panait Ioan. În glasul lor legămîntul a sunat simplu, hotărît. Ostașii trec în rînduri, de-o aliniere perfectă, într-o ținută statuară iar pe chipurile lor vii desluși dirzenie, neînfricare, disciplină. Cuvintele lor simple întăresc legămîntul făcut de-a lungul anilor de generații și gene-

VASILE RANGA

(Continuare în pag. a V-a)

SENZAȚIONALA DESCOPERIRE A UNUI TÎNĂR ARHEOLOG

Prof. univ Radu Vulpe
Doctor-docent în științe

Se știe că cea mai primitivă încercare de a exprima ideile prin semne materiale este scrierea *pictografică*, bazată pe o succesiune de imagini naturaliste. Această scriere a devenit *ideografică* atunci cînd s-a găsit mijlocul de a se exprima prin figuri, tot naturaliste, raporturile abstracte dintre noțiunile pictate. Cu timpul imaginile s-au schematizat, reducîndu-se la simple combinații de linii și transformîndu-se, din reprezentări directe ale noțiunilor, în simboluri convenționale. Un pas mai departe s-a făcut cînd aceste simboluri s-au fixat într-un sistem. Astfel s-au pus temeliile scrierii *hieroglifice*, a cărei evoluție a ajuns la o fază decisivă atunci cînd simbolurile s-au abstractizat, fiind despărțite de obiectele reale pe care le reprezentaseră, pentru a căpăta valoarea de simple silabe și a se combina în nenumărate feluri, exprimînd orice noțiune și ideie, oricît de

(Continuare în pag. a II-a)

AZI — ARTICOLE ● ÎNSEMNĂRI ● CRONICI

SADOVENIANĂ

de Fănuș Neagu

Colo, în vadul Buzăului, stă sub [illegible] o cruce veche, cu busuioc la poale, între patru brazi clătinați de un vifor de fum. Numele [illegible] care a ridicat-o nu se mai cunoaște — ploi și zăpezi și cai lăsați să închine lîngă hanul în care au murit atîtea nopți frumoase și s-au îngropat în vin și-n dor nestins atîția hoți din codru au șters literele săpate cu dalta în piatră și în cingătoarea de lemn. Comisoaia doarme în pămînt, umbrele munților Buzăului și ai Rîmnicului se aștern clătinate în brațele unui zeu bătrîn, ulucul cu inele de fier din coasta hanului a putrezit, fîntîna agonizează, iar în seara aceasta de decembrie, cu vifor subțire, lăutarul sprijinit între ferestre care ard înalte, spune o poveste de demult. Noaptea-i cruntă, hanul miroase a drumeți, deasupra ușii bate rar o toacă, crucea stă în vifor, singură și pustie, și dincolo de ea fuge în negură cîmpia cu sate și rîpi, necunoscută și largă — și vîntul clocotește între dîmburi de el cioplite. Gînd trist mi-a coborît în suflet, acolo, undeva departe, pe o muchie de mal, stînd mereu să se prăvale în rîu, e casa mea: timpul se-ntoarce îndărăt și sînt copil, s-a făcut noapte, stau cu fruntea lipită de geam și ascult tropotul viscolului pe drumul ce trece pe sub ușa noastră. Nu știu unde începe drumul și nici unde sfîrșește, mama spune că în taina nopții, drumul taie pe la Crucea Comisoaiei unde-i o fîntînă făcută din lacrimi — vai! și mi se strînge inima, și mă gîtuie frica, cineva, acolo, departe, se află mereu în primejdie și caii mei sălbatici, cai năluci, cai de vis, sforăie și se împotrivesc la drum.

Sînt la han și am ajuns tîrziu — caii de demult n-am putut să-i fac să mă asculte — și lăutarul cîntă: „Pe zăpezi înalte, o ceată de haiduci" și zăpezile cresc, au suit pînă-n pervazul ferestrelor, vîntul, lup rău, le împinge spre grindă, hangiul gras, cu trei halice îngropate-n burtă, stă cu tîmpla lîngă lampa cu flacără scurtă, e în seara dinainte de Crăciun și el așteaptă ceata, trecută la-nceputul săptămînii spre Brăila. Se adîncește noaptea și apoi se resfiră și-n zorii tulburi, cînd viscolul se dă peste cap, trei sănii trag în dreptul ușii, haiducii se rostogolesc înăuntru și căpitanul e rănit de moarte, horcăie și ei îi dau să bea rachiu tare, să-i ostoiască durerea, dar nu pot să stea, potera vine din urmă. „Căpitane" — îngînă lăutarul — și ce triști sînt ochii lui și pe strune curge-o lacrimă ce-nghează, iar hangiul de acum trece-n trupul celui de demult, căci gîtlejul lui dă strigăt: „Jupîniță Comisoaie". Și pe ușa veche, roasă, scîrțîind în balamale, se arată, înaltă și trufașă, cu păr blond ca spicul stăpîna Comisoaia de la curțile din munți. Slugile îl învelesc pe căpitan și-l aridică în sania ei așternută cu covoare, iar haiducii ceilalți se prăpădesc în vifor (și toaca de lemn se bate rar pe ușă și moartea dă tîrcoale pe sub obloane). Lupii-n viscol se găsesc și se fac arnăuți și cel din fruntea lor, negru și buzat, înfige sabia în inima căpitanului și cere-o butie de vin. Și Comisoaia nu spune nimic, se-ntinde cu ei la băutură și intră-n rînd și hangiul (afară vîntul urlă și bocește, zăpezile urcă și trec munții într-o cumplită transhumanță a stihiilor) și cînd vine prînzul, femeia și hangiul ies afară, pun lacăte pe uși și aprind hanul din patru colțuri și focul se încinge năprasnic — și cînd se va stinge, cînd nu va mai fi nimic, femeia va ridica acolo o cruce de piatră cu cingătoare de lemn.

Ningea subțire, cînd am ieșit și era noapte și caii mei de demult, cei pe care nu putusem să-i mîn și să-i aștern la drum, mă așteptau afară. Și-și scuturau frîiele, înfierbîntați, caii năluci, caii de vis, și cel mai tînăr dintre ei, îngenunche să-l încalec. I-am scuturat coama și el a fornăit ușor. Eram pe tăpșanul de lîngă cruce și pe drum, aproape, se ducea spre munți, către curțile ei care nu mai sînt, Comisoaia — și părul ei era ca o flacără, și nimeni nu-i știa numele.

In vîrtejul jocului...

1816 — CORESPONDENȚĂ IEȘEANĂ — 1966

150 de ani de teatru românesc

În lumina încă limpede a acestui decembrie, împodobit în cîteva rînduri cu stoluri de zăpezi albe și aproape calde ca cireșii înfloriți miraculos peste noapte, Iașul își apropie cu emoție ființa sa spirituală de viitorile unui nou eveniment: Naționalul său împlinește 150 de ani. Născut la 27 decembrie 1816, ca ramură cultă a unei foarte bine reprezentate mișcări dramatice populare care dăduse aripi de pasăre spiritului național și chip de veșnicie haiducilor, Teatrul din Iași începea să crească încă din primele lui zile nutrit de o sevă robustă, indiscutabilă.

O scurtă reîntoarcere spre acele zile, pe drumul lung parcurs de scena ieșeană în cei 150 de ani de existență înseamnă de fapt o consolidare a certitudinii deja formulate că mari bărbați, dramaturgi, actori, regizori au slujit-o cu abnegație și sinceritate, au păzit-o ca „pe-un lăcaș de muze" național, împotriva influențelor dăunătoare de rangul modelor venite, după vremuri, din mai știu ce Olimp străin. Ghiordonatele din Testamentul Văcăreștilor au fost stinse. Timp de 150 de ani „năravurile" s-au îndreptat „prin românești cuvinte", mințile dăruite cu „ascuțiri" diamantine și protectoare, expresiile graiurilor adunate cu migală și puse în fagurele lor de miere.

Și o muncă titanică desfășurată vreme de un veac și jumătate cu povești tragice deja încheiate, cu luminile altor mari succese revărsate în strălucirea culturii noastre socialiste. Munca aceasta, și mai ales, sensul ei înflăcărat patriotic l-a născut și pe dramaturgi, și pe actori și se cuvine sărbătorită.

Strînși de pe drumurile celor trei provincii pe care le străbătea (în expresie eminesciană) „sub [illegible] lui dumnezeu" inimoasele „palate" și-au recunoscut cu bucurie înțelesul și puterea vocii în ecoul sălii și în sufletul miilor de spectatori. Costumele expuse în vitrinele din actuala sală a teatrului ieșean le păstrează neatinse dimensiunile și sudoarea începutului, sticla ce le acoperă devine cer verzui, înnobilîndu-ne cu senzația apropierii sufletului nostru de ele.

Autorii dramatici care le-au învățat să vorbească în dinamica limbii a replicilor, Millo, Negruzzi, Kogălniceanu, Alecsandri, cît și cei care le-au urmat cu sinceritate artistică și la înălțimea idealului fac și ei parte din frumoasa vîrstă de 150 de ani pe care scena ieșeană o va atinge curînd.

Vremea a curs, se pare, repede. Oamenii care au slujit această scenă națională au trecut prin tot ce au zămislit cu efort și cu maximă simplitate nu în uitarea de sub temelia veacurilor, ci după cum e și firesc, în patima urmașilor. Un colectiv omogen, plin de inimă talentată, se străduiește cu speranțele îndreptățite să dea mîna de la sărbătorita tribună cu generațiile care s-au dus. Săptămîna dintre 20 și 27 ale lunii decembrie va constitui punctul culminant al acestei sinteze de forță și sărbători prin Festivalul tuturor teatrelor naționale din țară pe care scena ieșeană îl va găzdui.

Piesele „Matei Millo" și „Despot Vodă" care se vor reprezenta în interpretarea actorilor ieșeni, sesiunea științifică omagială a Filialei Iași a Academiei Republicii Socialiste România, expoziția festivă ce se va organiza în sala Victoria cu concursul Arhivelor Statului și bibliotecii universitare „Mihai Eminescu", spectacolul coupé din ziua de 27 decembrie realizat cu concursul unor actori de la toate teatrele naționale din țară vor constitui pe potrivă măreție evenimentului.

Nu ne rămîne decît să urăm ani mulți și rodnicie continuă înaltului lăcaș de cultură sărbătorit, spor în prestigiu pe plan național și peste hotare.

ION CHIRIAC

CRONICĂ CINEMATOGRAFICĂ

„PORUMBELUL DE ARGILĂ"

Dialog...

I. ANDREIȚĂ

„Și n-am să spun ca Faust, secundei: Nu fugi!"

Versurile aparțin poetului iugoslav Iovan Popovici și fac parte dintr-o culegere apărută în anii luptei antifasciste („Rîndunica în cuibul mitralierei"). Cinematografia iugoslavă a realizat pe această temă cel puțin două mari filme, o frescă („Kozara") și un eseu pe tema responsabilității („Violență în piață").

Citatul susamintit poate servi într-un fel ca motto filmului „Porumbelul de argilă" care, valoric, se alătură celor două filme numite cel puțin sub aspectul reabilitării noțiunii de eroism. Nu este vorba numai de un caz particular, deci bucurîndu-se de avantajul unui spectaculos necondiționat de criterii estetice, ci de un patos, în parte reținut, în a îngloba unor noțiuni mult vehiculate în literatură și film una din condițiile limită ale omului: singurătatea.

În cursul unei acțiuni de sabotaj Gestapoul arestează doi ilegaliști (Nu ne ferim să indicăm în linii mari intriga filmului pentru că meritele lui țin de acel ceva de dincolo de faptul imediat oferit de ecran). Unul dintre ei, exact cel care nu rezistă torturilor și-și denunță tovarășii, va fi împușcat, iar în libertate se va întoarce Predrag, acela ce a avut tăria de a rezista tuturor încercărilor la care a fost supus. Autorul acestei aparent ciudate situații, comandantul german al orașului, încearcă una din acele faimoase lovituri psihologice care pot duce la mari victorii cu minime eforturi.

Eroul, constrîns la o singurătate înjositoare — tovarășii de luptă îl cred un trădător — își duce în condiții disperate, mai departe, activitatea. De unul singur, hăituit de agenții gestapoului care-l urmăresc pentru a-i prinde cunoscuții, și pe de altă parte, cu punțile tăiate în jurul său, ostracizat de cei alături de care nu știe cum să lupte. Nici o explicație cu aceștia nu e posibilă. Soluția lașă pe care o întrevede femeia ce-i trece momentan prin viață, fuga, nu poate fi admisă. Rămîne fapta, adică lupta, probă fără echivoc. Ceea ce și face. Condiția singurătății nu oferea compromisuri.

Filmul cu virtuți de netăgăduit în imagine și interpretare (în rolul principal Zoran Radmilovic e deținătorul premiului de interpretare masculină la Festivalul filmului iugoslav pe anul 1966) folosește o bandă sonoră cum de mult n-am mai întîlnit. Nici comentariu muzical și nici zgomot nud, doar o fericită motivare melodică de o simplitate reală și funcțională.

Tomo Janic, regizorul peliculei trece cu mult peste proba unui cert profesionalism, apropiindu-se de marile producții ale temei, de marile filme ale rezistenței antifasciste. Distanța care-l desparte e minimă, aproape insesizabilă.

TUDOR STĂNESCU

Tovarăși nu vă jucați cu jucăriile copiilor

(Urmare din pag. 1)

la încercare puterea de pătrundere artistică nu a copilului ci al tatălui acestuia. „Tăticule, de ce vulpea este verde, doar la grădina zoologică..." Tăticul încearcă să-i explice cum e cu impresionismul, cu creatorul care, e probabil, un artist impresionist. Mai dă tăticu, mai lasă copilul...

De la un timp păpușile au început să poarte rochii strîmte și mult peste genunchii de carton. E o sincronizare și aici cu jurnalul de modă. De ce n-ar fi? Din moment ce chiar [illegible] chipuri cioplite în piatră invadîndu-ne de [illegible] plasticism au descoperit arta aztecă au început să-și aibă echivalențe păpușerești? Lui Pinochio i s-a retezat nasul, Cosînzeana și Făt-Frumos au devenit unicat în lada cu jucării a bunicii, fetița mîngîie mental păpușa din galantar de parcă ar mîngîia manechinul fără identitate din vitrina magazinului de confecții femei. „Mămico de ce nu-mi iei o păpușă cu fusta scurtă?" Și iar explicații și iar invocat impresionismul. Mai dă mămica, mai lasă fetița...

Vizitam de curînd o familie cu un anumit cult al lucrurilor „de la pachet". Și basma de la pachet și o anumită hîrtie tot de acolo. Și jucăriile. Tot de la pachet? Nu, de la „Romarta copiilor" — mi s-a răspuns fără mîndrie. Copilul incitat de curiozitatea mea a intrat, nedumerit, în vorbă. „Tăticule, noi nu facem jucării?" „Ba facem, dar nu sînt așa de frumoase". „Tăticule, dar la teatru, la Țăndărică nu erau păpuși românești?" Ba da, dar acelea nu se fabrică". „De ce?" „Păi, industria, păi aceia sînt artiști..." Și iar mai dă tăticu și iar mai lasă copilul...

Pînă cînd? (Aud sau mi se pare o voce blazată). Eh, o ajunge tătic și copilul...

Locomotive Diesel de 120 CP realizate în sectorul locomotive la Uzinele „23 August"

Senzaționala descoperire a unui tînăr arheolog

(Urmare din pag. I)

complexă. Scrierea a devenit un mecanism de exprimare foarte mobil, cu un număr limitat de semne și cu posibilități infinite de folosire.

Un nou pas înainte se va face cînd se va descoperi că elementul ireductibil al vorbirii nu e silaba, ci sunetul izolat și că, bazată pe sunete, care sînt mult mai puține decît silabele, scrierea se va reduce la un număr extrem de mic de semne, devenind *alfabet*.

În Europa, scrierea nu s-a răspîndit decît în vremurile istorice din ultimele două mii de ani, sub forma superioară a alfabetului, prin influența exercitată de civilizația greco-romană și de continuatorii ei din Evul Mediu. Mai înainte nu era folosit nici un sistem de scriere în lăuntrul continentului nostru și în nici un caz nu ne-am fi așteptat s-o vedem cunoscută tocmai de îndepărtații oameni ai neoliticului.

Iată, însă, că această tendință de a subestima capacitatea de dezvoltare a culturilor neolitice europene PRIMEȘTE O LOVITURĂ SURPRINZĂTOARE. PRINTR-O SENZAȚIONALĂ DESCOPERIRE ÎNTÎMPLATĂ ÎN ULTIMII ANI PE TERITORIUL PATRIEI NOASTRE. Cu prilejul săpăturilor sale din așezarea neolitică de la Tărtăria, chiar în fața gării cu același nume de pe linia ferată Alba Iulia-Deva, pe valea Mureșului, tînărul și valorosul arheolog N. VLASSA, de la Cluj, a găsit, în stratul inferior al stațiunii aparținînd culturii Turdaș-Vincea de pe la începutul mileniului al 3-lea î.e.n., o groapă rituală plină cu cenușă. În cenușă se aflau cîteva oase omenești risipite și fărîmate, provenind probabil de la un sacrificiu uman, 26 idoli schematici de lut de formă umană feminină, 2 idoli similari de alabastru, 1 brățară făcută dintr-o scoică mediteraneană din specia *spondylus* și 3 *tablete de lut ars*, groase de 0,9 pînă la 2,1 cm, *purtînd semne gravate*.

Una din aceste tablete de formă dreptunghiulară, măsurînd 5,2 cm pe 3,5 cm, reprezintă silueta unei căprioare și a unui vînător care o urmărește, între cele două ființe aflîndu-se un arbore. Celelalte două plăci sînt prevăzute cu cîte o gaură de atîrnat, ca la amulete, și sînt gravate cu simboluri ciudate, grupate pe compartimente întocmai ca într-o scriere hieroglifică. Una din ele este rotundă, cu diametrul de 6 cm, și compartimentată în patru grupuri de semne printr-o cruce cardinală, pe cînd cealaltă dreptunghiulară, măsurînd 6 cm pe 3 cm, este împărțită în trei grupuri de semne, prin două linii transversale. Simbolurile au forme diferite, amintind: o scară, semne asemănătoare cu literele D, O, Y, ghilimele unghiulare, un arc cu săgeată, o serie de semilune, un simulacru de siluetă umană, un cap de vită, ramuri cu frunze, copaci.

Indiscutabil ne aflăm în fața unei forme de scriere destul de înaintată. Ceea ce confirmă excelent această constatare, sporindu-i interesul, este analogia izbitoare pe care cele trei tablete din Transilvania o prezintă pînă în amănunte cu piesele de același gen de la începutul civilizației sumeriene, din preajma anului 3000 î.e.n., constatate din abundență în Mesopotamia. Scena cu căprioara, vînătorul și arborele se reîntîlnește aidoma pe un cilindru arhaic din orașul Ur, iar simbolurile descrise mai sus reapar identice în grupurile de heroglife de pe tabletele de lut din faza arhaică a scrierii sumeriene. Într-un studiu publicat mai de curînd în englezește în revista română de arheologie „Dacia", tînărul cercetător Vlassa a scos în evidență, cu mult succes, toate aceste strînse asemănări, valorificîndu-le cu deosebire pentru contribuția lor la datarea culturii Turdaș-Vincea. *În ce privește lectura tabletelor, problema abia se pune, studiul lor cerînd încă multă străduință și noi descoperiri.*

Descoperirea de la Tărtăria, cu implicațiile ei mesopotamiene, aruncă lumini nebănuite asupra culturilor neolitice, atît de înfloritoare în general, de pe teritoriul patriei noastre și din tot sud-estul Europei și deschide noi perspective în ce privește iradierea celei mai vechi civilizații superioare din Orient. Nu e de mirare că raportul publicat de N. Vlassa despre săpăturile sale de la Tărtăria a produs multă senzație în cercurile științifice de peste hotare și că acum descoperirea tabletelor cu scriere proto-sumeriană din Transilvania face obiectul unor pasionante comentarii în presa internațională.

DESPRE CULTURA DE MASĂ

(Urmare din pag. I)

tăți tinde să se transfere în toate sectoarele vieții lor, munca de culturalizare fiind datoare să favorizeze tendința de care vorbim. Așadar, acțiunea de comunicare trebuie să-și propună atingerea modului ei optim, care — încă o dată — e obiectiv cerut la noi, deci și posibil. Eficiența comunicării e incompatibilă cu rămășițele unui fel de a gîndi aproape în exclusivitate statistic; de altminteri, în socialism, cultivarea maselor nici nu poate însemna satisfacerea unui asemenea punct de vedere, ci satisfacerea maselor; orice act educativ are drept scop oamenii, pe ei îi slujește, altfel e altceva.

— Comunicarea se face între oameni vii, complecși, gîndind și simțind divers, cu **individualitatea** lor angajată în procesul acesta, deci n-are cum fi pur și simplu un sistem de linii abstracte; trebuie să fie vie și promptă din ambele părți, o artă, ceea ce depinde însă în primul rînd de factorul care comunică, de pedagog (în sensul larg).

Acesta are de luat în seamă un număr de condiții, dintre care vom pomeni aci două (părîndu-ni-se neglijate cîteodată): **alegerea, spre prezentare, a produselor de cea mai bună calitate și referirea cît mai exactă și adîncă a prezentatorului la obiect**; de unde interesul celui educat pentru obiect, asimilarea acestuia, precum și stimularea inițiativei individuale în autoculturalizare, laolaltă cu edificarea capacității trebuincioase. Nimeni nu merită să fie lovit de o avalanșă de obiecte culturale din care să apuce la întîmplare, necontextînd corect, neînțelegînd, nepricepîndu-se să aleagă axiologic și să prefere afectiv; nimeni nu merită să ajungă un spirit vulnerabil sau blindat.

— Inițiativa și capacitatea autoculturalizării constituie un salt important, deși nu o ruptură de cealaltă fază: dacă nivelul ridicat al culturii maselor e hotărît de eficiența comunicării dintre cei doi termeni — cel care plănuiește, organizează, efectuează culturalizarea, și cel care, integrat acestui proces e ținta ei — aceștia nu presupun tot timpul persoane diferite, ei uneori se încarnează în una și aceeași, atunci fiind vorba de autoinstruire, autoculturalizare, autoeducație, autoformare; dar, un timp, presupun obligatoriu persoane diferite, fapt care ne readuce la cele două condiții subliniate adineauri, pentru a le dezvolta și ilustra cît de cît.

Ar putea întreba cineva: „Cum să dai atîta atenție fiecăruia? Cum să individualizezi în așa măsură munca de culturalizare încît să faci față cerințelor formulate mai sus? Unde găsești un număr de activiști culturali egal cu întreaga populație?" Am caricaturizat întrucîtva, deoarece problema într-adevăr motivată a tratării particularităților individuale adecvat ia nu rareori un aspect caricatural prin abordarea ei mecanică, prin exagerări. Dar Cervantes a scris **Don Quijotte** pentru toată lumea; nici un artist nu creează cîte o operă pentru fiecare locuitor posibil al acestei lumi. Iar gradul superior de generalitate al unei opere valoroase e tocmai aria ei practică de acțiune asupra cît mai multor minți și sensibilități, acțiune în fiece caz specifică (așa că, într-un fel, autorii mari au creat totuși cîte o operă pentru fiecare om, sînt inepuizabili cum se spune). De aceea impresionanta campanie de punere la dispoziția publicului nostru a marilor opere de cultură, românești și de pretutindeni, vechi și moderne, are o eficacitate cultural-pedagogică inestimabilă. Tot de aceea, însă, strecurarea platitudinilor, anacronismelor, vulgarizărilor, eșecurilor de diverse categorii, impune o vigilență cultural-pedagogică mărită.

N-avem spațiu pentru o exemplificare sistematică: spicuim. Astfel, din ce pricină — la radio (instrument capital de comunicare) — frecvența excesivă a jucărioarelor componistice ale violonistului Fritz Kreisler (totodată cu raritatea admirabilelor lui interpretări), de ce frecvența emiterii vastelor și videlor aparate operistice ale lui Meyerbeer, a operetelor franceze (care, ori și cum, nu se pot compara cu cele vieneze), a unor prelucrări de folclor mediocre etc.?

Argumentul că ar fi bune pentru un gust încă neformat nu stă în picioare; ele sînt bune ori pentru un gust malformat, ori pentru malformarea unui gust candid. Întinsele pînze, acele alegorii dulcege ale academistului Mirea, de la finele veacului trecut, au dispărut de pe pereții muzeului — spre paguba nimănui. E precar dictonul „De gustibus non est disputandum". Nu trebuie confundate afinitățile și nonafinitățile întemeiate cu afirmările sau negările superficiale datorite lipsei de criterii și deprinderi în receptare. Acestea se realizează numai în practică, așa cum înveți să înoți numai sărind în apă. **„Obiectul (s.n.) de artă — ca și orice alt produs — creează un public cu simț artistic și capabil să se bucure de frumos"**, spunea Marx; așadar, se creează „nu numai un obiect pentru subiect, ci și un subiect pentru obiect". Sofisticarea problemei accesibilității e una din cauzele dăunătoarei indulgențe estetice. În alt plan de cultură, cel filozofic, Antonio Gramsci propune relația directă a maselor cu operele: „...expunerea istorică [a filozofiei] ar trebui făcută rezumativ..., în schimb ar trebui să se insiste asupra unui sistem filozofic **concret** (s.n.)..., disecîndu-l și criticîndu-l sub toate aspectele sale. Poate apărea și pretextul snob al „primitivității" pentru nedifuzarea unor valori culturale de prim ordin. Bartok lua apărarea muzicii populare în forma ei „rudimentară" atunci cînd unui critic nu-i plăcuseră melodiile culese de compozitor în Bihor și Maramureș: „De gustibus non est disputandum !... Culegătorul însă susține că este cea mai minunată muzică poporală..., atît de fermecătoare încît ar putea-o admira toți oamenii de muzică ai Europei, firește însă nu diletanții". Sîntem convinși că flagranta preponderență lăutărească în emisiunile radiofonice (atît ca repertoriu, cît și ca formații care, substituindu-se adesea celor originale, corup folclor străin de ele, o mare parte din cel țărănesc) — asta în timp ce Institutul de folclor geme de material folcloric nerăspîndit — nu e decît o întîmplare regretabilă, ușor și repede remediabilă, cu toate că durează de mult.

Programarea chibzuită a valorilor culturale de transmis se cade să fie secundată de o tot atît de chibzuită transmitere a lor (sîntem de părere că o bună selecție a informației determină într-o considerabilă măsură și buna ei comunicare, iar ambele o bună formare a adresantului). Spuneam că agentul cultural transmițător trebuie să fie la obiect, să transmită cu proprietate ce are de transmis. Nu totdeauna se răspunde dezideratului. E frecventă înscenarea povestirilor, teatralizarea lor; apar actori diferiți în pasajele dialogate, sau dacă citește unul singur se chinuie, în dialog, să-și schimbe vocea. Se ajunge la o stridență independentă, anarhică, a dialogului față de textul matcă, adică e nesocotit autorul, care nu întîmplător a conceput o povestire și nu o scenă dramatică. Dialogul n-ar trebui să sară eterogen din povestire, unde e și el **povestit**, împletit cu restul. Personajele diferite trebuie sugerate prin nuanțări **tot de povestitor**, care (mai vizibil, mai puțin vizibil) e și el un personaj, caracterizat prin felul cum le înfățișează el pe celelalte, iar dacă-l extirpi lași un sistem planetar fără soare. — Amintiți-vă geniala lectură cu glas a lui Sadoveanu.

În această ordine de idei apare problema mult discutată a invaziei audio-vizualului în dauna lecturii și a meditației. Departe totuși de a condamna de planoaudio-vizualul, credem că acest domeniu însuși ar putea contribui la echilibrare; astfel lecturile publice prin radio-televiziune sau pe viu, în anumite săli, și pregătirea studenților din institutele de teatru pentru lectură (care e cu totul altceva decît „actorizarea" unui text). Lectura și meditația sînt factori esențiali în autoculturalizare.

Aceasta poate fi sprijinită și explicit, prin propunerea unei tehnici (așa cum există prefețe, lucrări de critică, de introducere în diverse domenii, de învățare a limbilor fără profesor, ar putea exista și o metodică a culturii individuale).

Încheiem prin a aminti că o masă de oameni competentă, activă, exigentă, diversă favorizează și chiar pretinde o creație culturală din ce în ce mai exigentă cu sine și prin urmare mai prețioasă.

● Industrie ● Agricultură ● Ştiinţă ● Industrie ● Agricultură ● Ştiinţă ● Industrie ● Agricultură ● Ştiinţă ● Industrie ● Agricultură ● Ştiinţă

PAGINA ECONOMICA

OLIMPIADA PE MESERII A TINERILOR MUNCITORI

O TREAPTĂ SPRE ÎNALTA CALIFICARE

Dobîndirea cunoştinţelor şi fructificarea lor e un proces ce angrenează colective largi în cadrul cărora se creează emulaţia propice însuşirii de noi orizonturi. Formele şi modalităţile de înlesnire a acestui urcuş sînt multiple şi în continuă diversificare. De mai mulţi ani, ca urmare a preocupării conducerii întreprinderilor, sindicatelor şi organizaţiilor U.T.C. sub îndrumarea organizaţiilor de partid în fabrici şi uzine au apărut diverse forme: cursurile de ridicare a calificării, concursurile „Cine ştie meserie, ciştigă"; simpozioane de dezbateri pe teme tehnice, demonstraţii practice etc.

Acestor forme li se adaugă acum Olimpiada pe meserii, o nouă şi valoroasă iniţiativă a organizaţiilor noastre, iniţiativă izvorîtă din indicaţiile Congresului al VIII-lea al U.T.C. Ea constituie etapa de finalizare a întregii activităţi desfăşurate în rindul tineretului pentru ridicarea pe o treaptă superioară a nivelului profesional şi a sporirii şi pe aceasta cale a contribuţiei sale la îndeplinirea sarcinilor economice.

În cursul anului s-a organizat experimental, în mai multe întreprinderi din ţară, din diferite ramuri ale industriei, olimpiade pe meserii. Ca mod de organizare ele s-au deosebit de la un oraş la altul sau chiar de la o întreprindere la alta. Un prim bilanţ al acestor rezultate s-a făcut recent în cadrul consfătuirii organizate la Uzina „Tractorul" din Braşov la care au fost invitaţi secretari ai comitetelor U.T.C. din întreprinderi, şefii comisiilor tineret muncitoresc de la comitetele regionale, unde s-au mai desfăşurat olimpiade, reprezentanţi ai Uniunii Generale a Sindicatelor şi ai unor ministere.

Schimbul de păreri, făcut cu acest prilej, a avut în atenţie modalitatea de organizare a olimpiadei, problemele ce trebuie dezbătute, nivelul fiecărei etape de desfăşurare şi, în primul rind, eficienţa unei asemenea acţiuni. S-au conturat, în linii generale, criteriile de bază de care e necesar să se ţină seama în pregătirea şi desfăşurarea olimpiadei pe meserii.

Pe primul plan — buna pregătire a tinerilor

Participanţii la consfătuire au subliniat în repetate rinduri că, indiferent de profilul întreprinderii în care se desfăşoară, olimpiada pe meserii trebuie pregătită temeinic, din timp. Comisia de organizare a olimpiadei (cuprinzînd ingineri, şefi de sectoare, reprezentanţi ai serviciului organizarea muncii şi ai serviciului C.T.C., normatori, maiştri de linie şi membri ai comitetului U.T.C. pe întreprindere) după stabilirea tematicii, a perioadelor de desfăşurare pe diferite faze, precum şi a criteriilor de apreciere e necesar să treacă la pregătirea tuturor participanţilor. În ce constă această pregătire? Dăm cuvîntul cîtorva participanţi la consfătuire.

„Tematica, spune tov. C. Tudorache, secretarul comitetului U.T.C. de la uzina „Tractorul" însoţită de bibliografia respectivă, a fost dată spre studiu tinerilor din secţiile în care a fost organizată olimpiada. A fost asigurat materialul bibliografic, iar cadrele tehnico-inginereşti au acordat sprijin participanţilor în clarificarea unor probleme dificile".

„În perioada premergătoare începerii olimpiadei, spune tov. Ion Simionescu, secretar al comitetului U.T.C. de la uzina „23 August"-Bucureşti, noi am intensificat celelalte forme de perfecţionare a cunoştinţelor profesionale. Astfel, am organizat demonstraţii practice în cadrul cărora maiştri şi ingineri au arătat nivelul înalt al meseriei. La aceasta se adaugă şi cîteva schimburi de experienţă precum şi o consfătuire cu tinerii ingineri privind contribuţia pe care şi-o aduc şi ei la calificarea tinerilor.

Participanţilor la olimpiada tinerilor turnători, desfăşurată în întreprinderile din regiunea Ploieşti, li s-au acordat ore de consultaţii. La alte întreprinderi din alte regiuni s-au folosit şi alte metode. Toate au avut acelaşi scop: pregătirea temeinică a tinerilor participanţi la olimpiadă.

În întreprinderile „Automatica" din Sibiu, „Electroputere" din Craiova sau „23 August" din Bucureşti, comisiile de organizare ale olimpiadei pe meserii au supravegheat de aproape şi permanent acest proces de autodepăşire a tinerilor muncitori. Acest lucru nu s-a întîmplat însă în toate întreprinderile unde a avut loc desfăşurarea experimentală a olimpiadei pe meserii. E necesar ca membrii comitetelor U.T.C. din întreprinderi să manifeste interes susţinut pentru stabilirea unei tematici judicioase, cu caracter mobilizator, presupunînd o biografie vastă, cuprinzătoare.

Inginerul Virgil Necşoiu, şeful secţiei sculerie 1 de la uzinele „Tractorul" Braşov

Iată-i şi pe cîştigătorul Olimpiadei strungarilor de la „Tractorul": D. Lungoci.

Un autorizat examinator: maistrul Gheorghe Gall

Caracterul de masă-trăsătură esenţială

„Noi urmărim cuprinderea tuturor tinerilor în această acţiune. Astfel se formează emulaţia necesară, în felul acesta creşte interesul pentru problemele puse în dezbatere, iar aportul lor în ce priveşte îndeplinirea planului, creşterea calităţii produselor şi organizarea ştiinţifică a muncii, devine evident şi simulator" (ing. Cornel Ivan, „Electronica"-Bucureşti).

„Olimpiada pe meserii trebuie să cuprindă şi pe acei tineri care mai fac greutăţi la locul de muncă, pe cei ce din şcoala profesională nu ies îndeajuns de pregătiţi, pe cei ce uneori nu-şi realizează normele. Aceşti tineri nu trebuie lăsaţi în afara olimpiadei. (ing. L. Nica, din partea Ministerului Industriei Constructoare de maşini).

„Am atras în această acţiune şi pe tinerii de la seral" (Simion Pană, şeful comisiei tineret muncitoresc din cadrul Comitetului regional U.T.C. Ploieşti).

„Se cere ca această acţiune să cuprindă pe toţi tinerii indiferent de categoria de calificare sau de sectorul în care muncesc". (Liviu Simion „Hidromecanica" Braşov).

Am redat mai sus cîteva păreri ale participanţilor la consfătuirea organizată la uzina „Tractorul" din Braşov, în legătură cu caracterul de masă pe care e necesar să-l aibă olimpiada pe meserii. Această largă cuprindere a olimpiadei pe meserii pentru care s-a optat cu tărie în cadrul consfătuirii are îndreptăţire faptică: fiecare membru al colectivului de muncitori să fie în posibilitatea îndeplinirii tuturor sarcinilor ce-i revin pe linie de producţie, atît în ce priveşte cantitatea cît şi calitatea produselor. Şi nu numai atît. Olimpiada, avînd printre criteriile de apreciere şi disciplina de producţie, poate constitui şi o formă educativă cu eficienţă deosebită.

Dar cum se obţine acest caracter de masă? Participanţii la dezbateri au arătat diferite procedee folosite de comitetele U.T.C. din întreprinderea din care fac parte. Aceste procedee sînt diverse şi utilizarea lor depinde de o serie de condiţii obiective ale fiecărei întreprinderi. Sintetizînd, putem spune că acest imperativ — caracterul de masă — poate fi şi trebuie asigurat printr-o muncă intensă a întregului activ U.T.C. din cadrul organizaţiilor de bază. Odată cu stabilirea modalităţii de desfăşurare a olimpiadei, a tematicii şi a bibliografiei, a probelor teoretice şi practice e necesar să se înceapă o susţinută muncă de antrenare a tuturor tinerilor din sectoarele respective. Olimpiada pe meserii nu trebuie să se desfăşoare în anonimat, aşa cum a avut loc olimpiada experimentală în unele fabrici, ci larg popularizată prin toate mijloacele, prin ziarele de uzină, locale, prin staţiile de radioamplificare, prin gazetele de perete, în adunările grupelor sindicale şi cele ale organizaţiilor U.T.C. etc. De asemenea cîştigătorii fiecărei etape să fie cunoscuţi, evidenţiaţi pentru eforturile depuse.

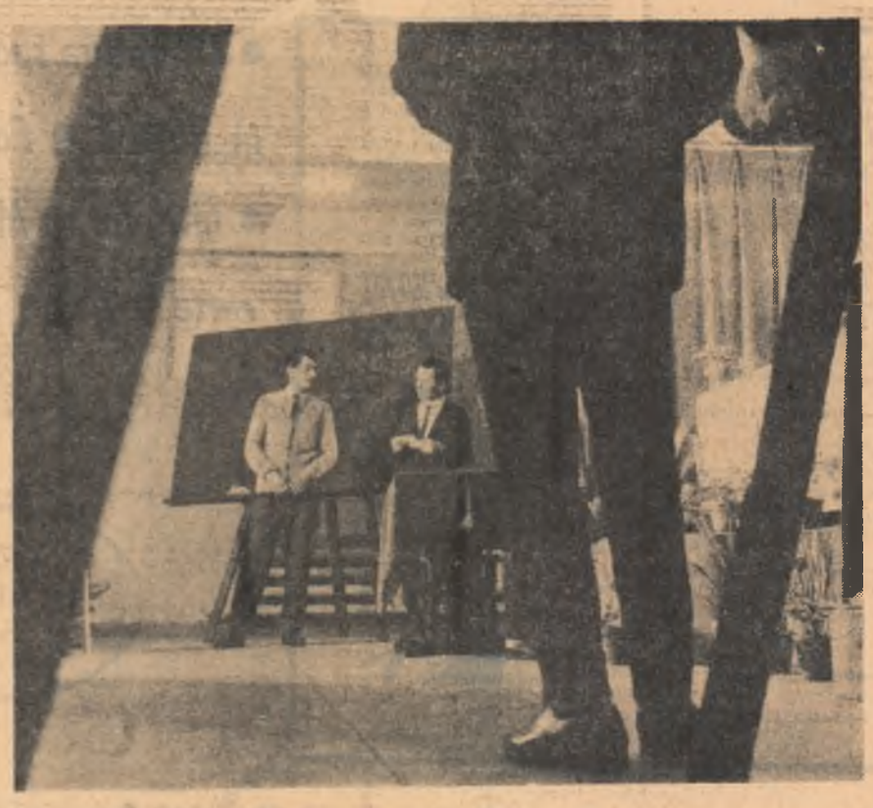

În timpul desfăşurării probei teoretice la uzina „Tractorul" Braşov

Continuitate şi drum liber iniţiativelor

La consfătuire s-a evidenţiat activitatea unor organizaţii U.T.C. din regiunea Ploieşti care, organizînd „Olimpiada tinerilor turnători", au depus o muncă susţinută astfel încît a avut loc şi faza pe regiune. În cuvîntul său, şeful comisiei tineret muncitoresc din cadrul Comitetului regional U.T.C. Ploieşti a relevat eforturile depuse de aceste organizaţii de a impune de la început permanentizarea acţiunii.

Aceeaşi necesitate a fost scoasă în evidenţă şi de ceilalţi vorbitori. Olimpiada să fie organizată pe o perioadă de un an, timp în care să treacă prin toate fazele, de la echipă, sector, întreprindere, la oraş sau raion, şi apoi pînă la regiune.

Dincolo de continuitatea pe plan organizatoric, olimpiada pe meserii impune şi o continuitate internă, a sporirii neîncetate a eforturilor fiecărui tînăr muncitor în acumularea de noi cunoştinţe, în aşa fel încît la olimpiada următoare să se poată prezenta mai bine pregătit, să aibă o calificare mai înaltă.

Desigur continuitatea unei asemenea acţiuni solicită o activitate vie, entuziastă, metode viguroase şi nu adoptarea unor şabloane sau acordarea de credit, din comoditate, unor formule facile, cum s-a procedat la Uzina de vagoane din Arad unde răspunsurile la întrebări au fost date în nişte urne (instalate cine ştie unde) iar pentru proba practică nota a fost dată de maistru şi nu de o comisie. Mergînd pe un astfel de drum se ivesc în mod inevitabil întreruperi iar interesul pentru olimpiadă (şi prin aceasta continuitatea ei) este compromis. Experienţa organizaţiilor noastre de-a lungul anilor, a dovedit că e necesar ca fiecare nouă acţiune să fie astfel organizată încît ea să poată însuma toate iniţiativele valoroase venite din partea tinerilor, asigurîndu-se o funcţionare ireproşabilă a tuturor verigilor ei.

Legătura dintre eficienţă şi stimulare

Scopul acestei acţiuni este stimularea pasiunii pentru meserie, a încrederii în forţele proprii, intensificarea eforturilor pentru ridicarea calificării şi, prin aceasta, pentru îmbunătăţirea calităţii produselor. Participanţii la consfătuire au relevat faptul că nu toate rezultatele sînt evidente de la început. Imediat se vede grija pentru utilaje, pentru folosirea unor noi metode de lucru, pentru acumularea de noi cunoştinţe. Cînd acţiunile sînt bine organizate, şi finalizările sînt fructuoase.

Roadele unei asemenea acţiuni sînt multiple şi, după cum s-a văzut, uşor de sesizat. Cunoscute pe larg în rindul tinerilor ele devin puternice argumente, mai ales atunci cînd participanţii şi îndeosebi cîştigătorii fiecărei faze a olimpiadei sînt stimulaţi în raport de rezultatele muncii lor. Desigur că stimulentul suprem rămîne cel moral. Cîştigătorii fiind popularizaţi în cadrul adunărilor generale, prin mijlocirea presei şi a staţiilor de radioamplificare, se vor mîndri văzîndu-se preţuiţi şi stimaţi de cei din jur. Din discuţii a reieşit şi faptul că în multe întreprinderi unde au fost organizate experimental olimpiade pe meserii s-au folosit şi stimulente materiale constînd în premii, vizite prin diferite localităţi din ţară. Conducerile de întreprinderi, în colaborare cu organizaţiile sindicale, pot da un real ajutor în acest sens. În rezolvarea acestei probleme trebuie să se ţină însă seama de posibilităţile fiecărei întreprinderi.

*

Fără îndoială, nu se pot da reguli fixe pentru desfăşurarea pe viitor a olimpiadelor pe meserii. Modalităţile lor de organizare şi de desfăşurare depind de specificul fiecărei meserii, al fiecărei întreprinderi. Într-un fel va fi organizată o olimpiadă a tinerilor strungari şi în alt fel olimpiada filatorilor sau a tinerilor turnători. Problemele sînt complexe şi ele trebuie rezolvate de la caz la caz astfel încît comitetele U.T.C. din întreprinderi să descopere şi să valorifice căile cele mai bune, respectînd însă caracterul stimulativ al acţiunii, caracterul de masă, imperativul continuităţii, eficienţei şi al creşterii progresive a dificultăţii problemelor supuse examinării de la o etapă la alta. E necesar ca pe treptele superioare ale olimpiadei să li se pretindă concurenţilor cunoaşterea ultimelor cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii în domeniul meseriei respective. În acest mod se va stimula pasiunea pentru studiu permanent, se va susţine aportul tinerilor în mecanizarea şi organizarea ştiinţifică a producţiei.

Această nouă acţiune a organizaţiilor de bază U.T.C. va fi, cum e şi firesc, continuu îmbunătăţită. Tot în acest sens e necesar să se facă toate eforturile ca bibliotecile tehnice din întreprinderi să fie mai bine dotate (după cum a reieşit din cuvîntul participanţilor, din multe lipsesc şi numărul de exemplare strict necesar desfăşurării olimpiadei), să se creeze posibilităţi de studiu tuturor concurenţilor. Comitetele U.T.C. din întreprinderi, conlucrînd şi întreţinînd o atmosferă de dezbateri creatoare, pot perfecţiona modalităţile de organizare şi desfăşurare ale olimpiadei pe meserii, astfel ca această acţiune să capete o mare pondere în cadrul activităţilor organizaţiilor noastre pentru mobilizarea tuturor tinerilor la realizarea sarcinilor de producţie, la ridicarea permanentă a cunoştinţelor lor profesionale.

ION CHIRIC
ROMULUS LAL

Ion Simionescu, secretarul comitetului U.T.C. de la uzinele „23 August"-Bucureşti

Au indeplinit planul anual

10 intreprinderi din regiunea Braşov

● BRAŞOV (de la corespondentul nostru)

Un număr de 10 intreprinderi ale oraşului Braşov, printre care amintim „Răsăritul"-Braşov, I.M.C.C.-Sibiu, Salconserv - Mediaş, I.C.I.L.-Sibiu, Aurora-Braşov. Intreprinderea de construcţii căi ferate-Braşov şi altele, şi-au indeplinit cu 25 de zile mai repede planul de producţie pe 1966.

În cele 11 luni ale anului în intreprinderile industriale ale regiunii Braşov au fost date peste plan produse în valoare de 411 470 000 lei. Faţă de perioada corespunzătoare a anului trecut, producţia industrială a regiunii a crescut cu 13,1 la sută.

Au fost livrate peste plan 2 300 tone oţel, 33 000 tone cărbune brut, 672 tone uleiuri minerale, 1476 tone îngrăşăminte azotoase, 1720 tone zahăr, 520 tone unt, 254 tone brinzeturi etc.

● PITEŞTI (de la corespondentul nostru).

Uzina de aluminiu Slatina, a realizat planul anual la toţi indicatorii. Planul valoric anual al producţiei globale a fost astfel indeplinit şi depăşit cu 6 milioane lei, iar la cel la producţia marfă s-a obţinut un spor de 7 milioane lei. Rezultate remarcabile s-au inregistrat şi pe linia reducerii preţului de cost. În 10 luni, au fost obţinute economii suplimentare în valoare de 41 milioane lei, iar suma beneficiilor realizate peste plan se ridică la 51 milioane lei.

Primele 336 din peste 2 200 de apartamente

DEVA (de la corespondentul nostru)

Zilele acestea în oraşul Hunedoara au fost date în folosinţă 336 de apartamente — primele din microraionul 4 — care în final va număra 2 266 de apartamente, cu 2, 3 şi 4 camere.

În acelaşi timp aici a început să funcţioneze şi o şcoală nouă cu 16 săli de clasă. În microraionul 4 se vor mai construi un cinematograf cu 800 de locuri, un oficiu poştal, unităţi alimentare şi ale cooperaţiei meşteşugăreşti, un complex creşă-grădiniţă etc. La baza construirii acestui microraion stă o concepţie urbanistică din cele mai moderne.

LIMITELE COLABORĂRII

Intreprinderea „Industria bumbacului" din Capitală nu are nevoie de prezentare. Rezultatele obţinute în fiecare lună atestă hărnicia şi elanul acestui colectiv de muncă.

Cum acţionează aici mecanismul colaborării între organizaţia U.T.C. şi cea sindicală în rezolvarea complexelor probleme ale producţiei?

La această întrebare, un prim răspuns îl căutăm în planurile de muncă ale celor 16 organizaţii U.T.C. din întreprindere. În ultimele patru luni, însă, aceste planuri (copiate aproape exact de la o lună la alta) conţin un singur punct privind colaborarea U.T.C.-sindicat şi anume **popularizarea fruntaşilor.**

Fără îndoială popularizarea fruntaşilor în producţie e un factor important pentru bunul mers al intreprinderii. La „Industria bumbacului" însă popularizarea fruntaşilor se limitează doar la panoul de onoare. Staţia de radioamplificare funcţionează defectuos, iar gazetele de perete sînt lăsate în părăsire. Răsfoim procesele verbale din adunările organizaţiilor U.T.C. Constatăm că doar în luna martie a.c. au avut loc unele adunări generale dedicate felului cum tinerii îşi realizează sarcina de producţie. Să nu mai fi ridicat de atunci producţia probleme complexe care să ceară cu necesitate intervenţia promptă din partea tinerilor în adunările sindicale, în consfătuirile de producţie?

La ţesătorie, deşi se face o planificare a încărcării războaielor pe luna ce urmează, începutul lunii găseşte războaiele încărcate cu totul altfel decît planificarea, urmînd ca pe parcurs să se adapteze la plan. La ajustaj sînt zile cînd efectiv se stă, pentru ca apoi în ultima lună a trimestrului să se lucreze cu ritm accelerat, ceea ce duce inevitabil la greşeli şi, în consecinţă, la respingeri din partea beneficiarilor. Acelaşi lucru se întîmplă şi la imprimerie, cînd în ultima lună a trimestrului, pentru a realiza planul, producţia trebuie să crească cu cel puţin 4 000 m peste media zilnică.

Am enumerat doar cîteva exemple. **Era de aşteptat ca în adunările grupelor sindicale uteciştii să fie printre cei care iau cuvîntul în număr mare, care vin cu propuneri concrete, se preocupă de găsirea soluţiilor de rezolvare.** Răsfoind însă procesele verbale ale consfătuirilor sindicale la cele 63 de grupe din întreprindere, ceea ce se constată în primul rînd este numărul mic al tinerilor care iau cuvîntul pentru dezbaterea problemelor esenţiale ale producţiei. La secţia ţesătorie, de exemplu, din cei aproape 50 de lucrători care au luat cuvîntul în aceste adunări în ultima lună doar 9 sînt utecişti. Iar din aceştia nici unul nu a luat atitudine faţă de lipsurile semnalate mai sus.

Explicaţia vine de la sine. Organizaţiile U.T.C. nu s-au preocupat de pregătirea tinerilor în vederea participării active a acestora la viaţa organizaţiei sindicale. Urmările acestei slabe preocupări sînt evidente. Iată un exemplu: secţia întîia din sala 10 C a realizat planul pe luna septembrie doar în proporţie de 98 la sută, iar la celelalte în proporţie de 94 la sută. **Uteciştii din grupa sindicală în loc să ceară conducerii secţiei în consfătuirea de producţie să intervină pentru remedierea lipsurilor, s-au mulţumit cu ceea ce va rezolva timpul.** Situaţia e la fel şi în alte secţii.

În rezolvarea acestor probleme ar fi putut ieşi cel mai bine în evidenţă gradul în care ţinerii de aici, ca membri ai sindicatului, se preocupă de problemele producţiei, cum organizaţiile U.T.C. colaborează cu sindicatul în această direcţie. Dar şi tinerii şi birourile organizaţiilor de bază U.T.C. au trecut cu uşurinţă peste această stare de lucruri. Şi nici planurile de muncă pentru viitor ale organizaţiilor U.T.C. nu promit o rezolvare a situaţiei semnalate. Să nu mai existe oare sectoare care să impună ca actuală această situaţie? În secţia albitorie, peste 80 la sută din utilaje sînt noi. Aşa cel puţin atestă documentele. Dar de fapt albitoria poate fi numită... „ruginătorie", după cum se exprimă Marin Nan, şeful atelierului mecanic de la întreţinere şi finisaj. De ce? Pentru că utilajele noi, abia intrate în funcţiune au de pe acum amprenta roşiatică a uzării.

În ceea ce priveşte antrenarea în întrecerea socialistă, aflăm de la secretarii organizaţiilor U.T.C. că toţi tinerii (peste 600) sînt cuprinşi în întrecere. Numai la unitatea „B" lucrează aproape 400 de tineri. La această cifră impresionantă numărul evidenţiaţilor lună de lună ar putea fi foarte mare. „Ar putea fi", dar este doar de 15—16, după cum ne spune tovarăşa Ştefania Ghiţă, locţiitorul secretarului comitetului U.T.C. al întreprinderii. Şi cu toate acestea, cele 6 organizaţii U.T.C. de aici nu au analizat niciodată în ultimele şase luni situaţia evidenţiaţilor în întrecerea socialistă şi nici nu au întreprins ceva pentru a creşte numărul lor, pentru a-i ajuta pe cei evidenţiaţi să-şi păstreze titlul, să aspire la titlul de fruntaş.

Despre consecinţele unui asemenea stil de muncă al comitetelor U.T.C., rezultatele vorbesc singure.

N. VINŢEANU

MODERNIZĂRI LA FABRICA „ŢESĂTURA"-IAŞI

IAŞI (de la corespondentul nostru).

Fabrica „Ţesătura" din Iaşi trece printr-un adevărat proces de sistematizare şi modernizare. Totul se modifică zi de zi, de la aspectul exterior pînă la amănunte. Una dintre ţintele deja atinse ale acestei înnoiri a constituit-o reutilarea secţiei ţesătorie cu 744 de războaie de ţesut automate „Unirea" şi montarea aproape în întregime a 170 de războaie de ţesut în patru culori.

O importanţă deosebită în cadrul lucrărilor de investiţii a fost acordată noii filaturi de fire pieptănate care a intrat deja în lucru cu jumătate din capacitatea de producţie proiectată.

Demn de evidenţiat este faptul că lucrările de modernizare s-au făcut treptat, fără întreruperi prea mari ale producţiei curente şi că procesul de ridicare a gradului de calificare al muncitorilor, impus de cerinţele tehnice ale noilor utilaje, s-a desfăşurat cu un pas înaintea reutilării. Pînă în prezent 247 de ţesătoare au absolvit deja cursurile.

● În această pagină
● În această pagină
● În MARȚI această pagină
● În această pagină
● În această pagină

SPORT

Mișcarea sportivă din țara noastră se află în plin avînt. Au apărut ramuri noi, altele s-au dezvoltat, altele au ajuns în plină strălucire; condițiile materiale au transformat sportul într-o mișcare de masă care a pătruns în viața noastră de toate zilele, ajută omului să-și folosească mai activ și mai util timpul liber. Devenind o realitate cotidiană, cucerind tot mai mulți adepți și avînd de partea sa sprijinul statului și al opiniei publice, sportul românesc a favorizat apariția unor personalități sportive de prim ordin. Și dacă e să mergem mai departe, trebuie să recunoaștem că de multe ori performanțele sportive n-au creat numai un miraj în rîndurile tineretului nostru, dar au și contribuit la cunoașterea țării noastre în lume și la popularizarea unor virtuți ale poporului nostru. Sportul se afirmă pe zi ce trece ca o activitate atractivă și necesară în societatea noastră și rolul și importanța sa sînt departe de a-și fi spus ultimul cuvînt.

În dezvoltarea sportului, în adîncirea caracterului său de masă, în ridicarea lui spre performanțe tot mai înalte și mai ales în apărarea lui de vicii și alterări, un rol deosebit de important îl are și trebuie să-l aibă literatura sportivă.

Aceste considerente au stat la baza ideii de a organiza, pe tema literaturii sportive, o masă rotundă la care au luat parte alături de scriitorul CONSTANTIN CHIRIȚĂ, conducătorul discuțiilor, următorii tovarăși:

- **LEON TEODORESCU** — *rectorul Institutului de Cultură Fizică*
- **IOAN CHIRILĂ** — *ziarist*
- **GHEORGHE HARALAMBIE** — *cercetător științific în biochimie, autorul unor lucrări de specialitate*
- **JANA LUPESCU** — *responsabila librăriei nr 17*
- **VICTOR TIBACU** — *profesor de educație fizică la Liceul „Gh. Șincai"*
- **TIBERIU MUNTEANU** — *profesor, antrenor de natație*
- **SILVIU DUMITRESCU** — *antrenor de atletism*
- **PETRE DUNGACIU** — *antrenor de gimnastică*
- **ANCA MUNTEANU** — *studentă în anul V la Institutul de arhitectură*
- **ION MUREȘANU** — *profesor, șeful cabinetului metodic al clubului „Steaua"*
- **PAUL BĂRBULESCU** — *responsabil sportiv în comitetul U.T.C. al C.P.B.*

CONSTANTIN CHIRIȚĂ

● Literatura sportivă — un aliat al mișcării noastre de cultură fizică și sport ● Secetă în librării ● Editurile au o viteză de melc ● Aventura sportivă — o cenușăreasă? ● Întîlnire cu Moser, Vernescu, Ozon, Voinescu și cu alte „vedete" în pagini... de carte ● De ce dincolo de stadion sportivii sînt eroi anonimi? ● O tripletă de aur: sportiv - antrenor - scriitor.

Masa rotundă a „Scînteii tineretului"

CARTEA SPORTIVĂ

Constantin Chiriță: Iată care este obiectul acestei mese rotunde: acela de a discuta împreună, de a ne aduna opiniile, dorințele și experiența pentru a oferi celor interesați și responsabili direct o concluzie generală cu privire la situația și perspectivele literaturii sportive, de a sugera o parte din căile și mijloacele care pot face din această literatură nu numai un prețios aliat al mișcării sportive, ci și

LEON TEODORESCU

o parte integrantă a literaturii noastre. Părerea mea este că în momentul de față nu putem vorbi nici pe departe de o veritabilă literatură de acest gen, chiar intențiile existente sînt de multe ori slabe sau eronate, chiar încercările, unele lăudabile, sînt diminuate de pîlnia birocratismului și comodității. Spunînd aceasta ne gîndim la cîteva succese răsunătoare ale sportului nostru, cum ar fi cele din handbal, din canotaj, din volei, care nici măcar de o analiză serioasă tehnică nu s-au bucurat, ne gîndim la cîteva personalități sportive cum ar fi Moser sau Vernescu etc. figuri care înnobilează sportul mondial, și care, în mod sigur, în alte părți ar fi născut biografii romanțate, larg difuzate, poate chiar transpuse în filme, creînd, cum s-ar spune, acel miraj atît de necesar sportului de performanță.

Ioan Chirilă: Voi spune mai întîi cîteva cuvinte despre literatura de specialitate, aceea care se adresează performeurilor, antrenorilor și candidaților la asemenea titluri, care, între noi fie spus, sînt destul de mulți. Este un adevăr bine cunoscut, și în ultima vreme și mai evident, acela că pe terenurile de sport nu luptă numai sportivii, ci în același timp și în aceeași măsură și cei care îi conduc, și-i dirijează, și-i instruiesc, și de multe ori soarta marilor bătălii sportive este determinată, în mare *măsură, de oamenii din* umbră, de antrenori și specialiști. Experiența, metodele și realizările unor asemenea oameni trebuie cunoscute. Mijlocul cel mai bun pentru aceasta îl constituie cartea de specialitate. Oare cum ar putea această carte să-și îndeplinească mai bine menirea?

Constantin Chiriță: Începînd prin a fi cumpărată și citită...

Ioan Chirilă: Exact! De aici trebuie să începem. Adică trebuie să apară pe piață asemenea cărți care să fie și cumpărate și citite. Chiar dacă o carte se adresează strict specialiștilor sau, hai să spunem, unui grup mai restrîns de oameni, oricît de interesantă și de plină de succese ar fi disciplina pe care o tratează, ea trebuie scrisă și alcătuită în așa fel încît să-și atingă imediat scopul pentru care a fost scrisă: adică acela de a fi citită. Să zicem că în ceea ce privește competența și seriozitatea autorului lucrurile stau bine. Numai asta nu ajunge. Sportivii, chiar unii mai puțin guralivi, chiar unii care aparent nu inspiră întotdeauna încredere, cunosc totuși multe lucruri interesante, și dacă o carte nu dezbate lucruri interesante și nu le expune interesant ea nu va cîștiga nici atenția, nici bunăvoința lor. Aici mai intervine ceva. Să ne gîndim la faptul că sportivul este un om de

IOAN CHIRILĂ

efort, asemenea antrenorului, el își petrece o mare parte din timp pe arenă, în mișcare, seara îl găsești obosit, și dacă în această stare se întîlnește cu o carte greu lizibilă, neatractivă, indiferent că i se adresează direct, va fi tentat să o lase deoparte. Prin urmare, eu fac un fel de pledoarie, mai bine zis îmi exprim o dorință, și anume aceea ca și cartea de specialitate să fie un pic literară.

În ceea ce privește biografiile sportive, așa numita literatură de popularizare, nici nu vreau să mai subliniez rolul și importanța lor. În acest domeniu sîntem foarte săraci și eu aș fi tentat să spun că sărăcia aceasta lipsește tineretul nostru de un mij*loc foarte important de* educație. Eu leg această literatură în principal de vîrsta copilăriei, adolescenței și tinereții, dar mai ales de copilărie. Într-adevăr, întîlnirea cu un Moser, cu un Vernescu, cu un Voinescu, în biografii frumoase, bine scrise, ar însemna pentru un copil foarte mult.

Constantin Chiriță: Ar fi un fel de întîlnire cu energia, cu îndrăzneala, cu fantezia și voința omului, adică exact cu ceea ce admiră și iubește cel mai mult copilul, și efectul unor asemenea întîlniri este și poate fi mult mai mare decît ne închipuim noi la prima vedere.

Ioan Chirilă: Fără îndoială. Este și părerea mea. În fond nu facem altceva decît să ne gîndim la copiii noștri, la viitorii cetățeni ai patriei noastre pe care-i dorim sănătoși, puternici, capabili de fapte mari. Literatura sportivă, foarte căutată — chiar dacă astăzi nu se găsește — mai ales de către copii și tineri poate și trebuie să-și îndeplinească acest mare rol pedagogic și educativ. Bineînțeles dacă nu se exclude din cîmpul adevăratei literaturi. Și fiindcă am ajuns iarăși aici, la calitatea artistică a unei asemenea literaturi vreau să ridic așa-numita problemă a limbajului. Sînt voci care spun că aceste cărți sportive ar trebui scrise într-un limbaj accesibil. Nu prea sînt lămurit ce se înțelege printr-un așa-zis limbaj accesibil. Eu cred că nu trebuie făcută nici o diferență între un limbaj și altul, autorul nu trebuie să se simtă constrîns să caute nu știu ce cuvinte copilărești, el trebuie să scrie literar, artistic, și chiar dacă forma de expresie ar părea uneori elevată, asta nu înseamnă nimic, sau poate e foarte bine. Nu autorul trebuie să se coboare la înțelegerea oricui, ci lectorul trebuie să se ridice la nivelul intelectual al autorului. În fond și aceasta este o formă de educație și în același timp se apără principiul calității literar-artistice care stă la baza oricărei literaturi. În concluzie, sînt pentru o literatură sportivă de calitate și am convingerea nu numai a necesității ei, ci și a căutării ei de către marele public care ar gusta-o cu foarte multă plăcere și satisfacție.

Leon Teodorescu: Susțin fără rezerve pledoariile făcute aici de tovarășii Constantin Chiriță și Ioan Chirilă pentru o asemenea literatură. Cel mult pot să adaug că printre cei care o caută cu ardoare și ar citi-o cu pasiune s-ar afla și studenții și nu numai cei de la Institutul de cultură fizică. De asemenea, cred *că literatura sportivă a* rămas mult în urma necesităților și realităților din lumea sportivă și nesportivă, ca să spunem așa. Voi vorbi mai ales despre cartea de specialitate, pornind de la ideea, de altfel exprimată aici, la început, că sportul reprezintă o realitate activă a societății noastre, că el dublează efortul general al statului nostru de a crește cetățeni inteligenți și capabili, cetățeni sănătoși din toate

GHEORGHE HARALAMBIE

punctele de vedere. Într-un fel își asumă sarcina de a îndeplini cea de a doua parte a celebrului principiu lansat de Juvenal: MENS SANA IN CORPORE SANO! Ca atare, reflectarea literară a activității sportive, pentru îmbunătățirea și lărgirea acestei activități, pentru înfrumusețarea și stilizarea ei, mi se pare un deziderat imperios. Eu aș spune mai mult: că această literatură poate să devină o adevărată acțiune patriotică, scopul ei fiind foarte clar, foarte nobil și generos. Eu văd cartea tehnică de specialitate în foarte strînsă tangență cu cartea de cercetare științifică. De aceea, autorii trebuie să aibă o pregătire excepțională, trebuie să fie într-adevăr creatori, inovatori în disciplina respectivă, autoritatea lor să fie recunoscută, pentru că — și aici poate că mă detașez oarecum de [illegible] tovarășului Ioan Chirilă — chiar dacă e scrisă asemenea unui tratat tehnic, științific, autoritatea și competența autorului poate să-i transforme pe foarte mulți antrenori și specialiști, și pe foarte mulți sportivi fruntași sau candidați la acest titlu, în cititori foarte interesați, poate chiar pasionați. Care ar fi rolul unei asemenea cărți? Acela de a difuza pretutindeni, în orice colț al țării, experiența, metodele și realizările cele mai noi dintr-o disciplină sau alta, acela de a pune la îndemîna oricărui antrenor, sau pasionat pentru sport, oriunde ar fi el, un mijloc foarte eficient și sigur de a progresa în ramura pe care o slujește, de a găsi căile tehnice și științifice adecvate pentru a-și realiza o pasiune, un vis, o idee.

Constantin Chiriță: Există în țara noastră o disciplină sportivă în care s-au făcut progrese uluitoare, care a ajuns la un nivel, la o înălțime care obligă pe mulți să ridice privirile în sus. E vorba de handbal și nu de un handbal de rezultate, nu de un handbal pentru statistici și fotolii, ci de școala românească de handbal, incomparabilă prin frumusețea, eleganța și arta ei, această școală creată de niște antrenori pasionați ca Vlase, Lache, [illegible], Spier etc., unii dintre ei lăsați într-o semiînsemnată umbră, această școală întruchipată superb în jocul echipei Dinamo-București, în care se află și acel supranumit „cel mai mare handbalist al lumii" — Ion Moser. Cum se face că n-au apărut lucrări de specialitate care să înfățișeze această școală, care să demonstreze că aici, în țara noastră, handbalul a fost transformat dintr-un sport oarecare, în artă, în spectacol, într-unul din cele mai frumoase și mai gustate sporturi contemporane? Și tocmai în asta constă specificul și meritul școlii românești de handbal. Iată, cu ceea ce trebuie să ne lăudăm și noi facem caz uneori de tot felul de mărunțișuri. Oare lăsîndu-l necomentat și sustrăgîndu-l atenției generale și nepopularizîndu-i specificul, nu riscăm o [illegible] paralizie a acestei realizări incomparabile a sportului românesc?

Leon Teodorescu: Se poate. Handbalul nostru e într-adevăr o minunăție. Și după cîte știu eu se pregătește o lucrare despre această disciplină sportivă. Fără îndoială că și canotajul ar trebui să se bucure de mai mare atenție, și voleiul și rugbiul, și altele. Ca să nu mai vorbim despre natație — unde nu stăm deloc bine — acest sport atît de necesar omului. Sigur că trebuie să se dezbată în toate lucrările de specialitate tocmai noutățile, tocmai specificul inovator al disciplinelor tratate. Pentru accesibilitatea unor asemenea lucrări, pentru transformarea lor în lucrări interesante, poate că ar fi bine să se realizeze o colaborare între specialist și un om de litere, publicist sau scriitor. Bineînțeles însă, că asemenea cărți trebuie să poarte în primul rînd pecetea cercetării științifice, caracterul lor trebuie apărat, să nu facem din ele mijloace de distracție ci manuale de specialitate. În ceea ce privește beletristica sportivă, aici cuvîntul cel mai greu îl au de spus scriitorii, deși mi se pare că ei cam preferă cronica de specialitate unei literaturi cu acest subiect.

Constantin Chiriță: Nu am de gînd să-mi apăr breasla, dar eu cred că apariția unor scriitori în postura de cronicari sportivi — chiar dacă uneori competența lor lasă de dorit — a însemnat un lucru bun și necesar pentru sportul nostru. Parcă s-a mai înviorat ceva în materie de critică și atitudine. E adevărat că prezența scriitorilor e necesară în primul rînd în beletristică. Dar numai dorința sau intenția lor de a face beletristică sportivă nu ajunge. Dacă editurile nu vor face eforturi în a-i atrage și a-i interesa, cîmpul acesta ar putea să rămînă în continuare gol. Ca să fim realiști. Ar fi simplu să spunem că începînd de azi, sau de mîine, va apare cu duiumul beletristică sportivă, că scriitorii nu se gîndesc decît la acest lucru. Dar ne este teamă că am repeta niște practici însoțite de anumiți funcționari din anumite discipline sportive. Promisiuni, angajamente... Pentru umplerea acestui gol, esențială e inițiativa și dorința reală a editurilor și în primul rînd a Editurii Tineretului (care și-ar merita mai din plin titulatura dacă ar oferi și o asemenea literatură). În momentul cînd vor exista asemenea inițiative și dorințe reale (să nu uităm și editura foarte dezinteresată în materie a U.C.F.S.) se vor găsi și mijloacele necesare pentru a fi cointeresați scriitorii sau o serie de publiciști competenți și talentați. Dar în primul rînd trebuie să fie pasiunea, și ambiția, și sarcina editurilor. Pornind bineînțeles de la premiza că o asemenea literatură interesează marele public.

Jana Lupescu: Îmi iau eu permisiunea, ca responsabilă a unei librării centrale, să dau un răspuns afirmativ. Publicul caută o asemenea literatură, o cere, o gustă, o comentează. Exemplul cărții tovarășului Ioan Chirilă, sau al cărții lui Constantin Teașcă, — amîndouă au dispărut foarte repede din librării — sînt concludente. Ba chiar și unele cărți de specialitate sînt foarte căutate. E adevărat că unele rămîn în stoc, dar e vorba de cărți întîrziate care ar fi trebuit să apară cu ani în urmă, cînd ar fi fost necesare. Cărțile de specialitate, analizînd diferite disci-

JANA LUPESCU

pline sportive, trebuie să fie cărți de actualitate, trebuie să apară repede, nu după ce fenomenul respectiv a fost depășit, nu după ce realitatea nu le mai corespunde.

Gheorghe Haralambie: Susțin și eu cu tărie apariția la timp a cărților de specialitate. Oportunitatea unor cărți de specialitate, utilitatea și necesitatea lor este strîns legată de apariția lor la timp. Dacă editurile vor manifesta aceeași viteză de melc nu vom progresa deloc

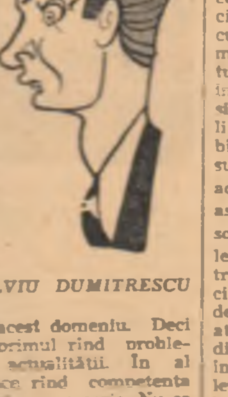

SILVIU DUMITRESCU

în acest domeniu. Deci în primul rînd problema actualității. În al doilea rînd competența celui care o scrie. Nu se poate scrie o carte despre pregătirea fizică și sportivă, de pildă, de către un autor care n-a stat măcar o singură zi într-un cantonament sportiv. În treacăt fie zis, o asemenea carte nu s-a mai scris din anul 1956, și de atunci s-au schimbat multe lucruri, s-au adunat multe experiențe, s-au realizat multe contacte cu activități sportive din multe țări ale lumii, și s-au citit multe cărți apărute în alte țări și toate acestea ar îndreptăți să se scrie și la noi o carte despre educația sportivă. În al treilea rînd, eu cred că ar putea să se scrie cărți cu destinații diferite, adică sau pentru specialiști, sau pentru grupuri mai mari de sportivi, sau chiar pentru publicul larg, chiar dacă nu sînt cărți de beletristică. Un manual de natație, sau o lucrare împotriva obezității, sau un manual de automoto, ar putea să intereseze mase largi de cititori. Nu pledez aici împotriva unor cărți scrise antrenant, deși apăr principiul că o carte de specialitate trebuie adresată în primul rînd specialiștilor, deci la înțelegerea și în limbajul lor. Ideal ar fi, așa cum am întîlnit în cărțile unor autori francezi, ca structura teoretică sau tehnică a unei cărți să fie înfășurată de o anumită fantezie, în ciuda domeniului arid pe care-l tratează. Se poate și lucrul acesta. În ceea ce privește beletristica sportivă, deplîng numai faptul că nu-i pot releva importanța referindu-mă la anumite cărți și la anumiți autori. Sîntem foarte săraci și dacă v-aș povesti un episod din viața mea (e vorba de întîlnirea, la o vîrstă fragedă, prin intermediul fanteziei, cu un erou dintr-o carte sportivă, pe care l-am îndrăgit enorm și care într-un fel m-a atașat de sport, a influențat destinul vieții mele) aș susține poate mai real și mai plastic necesitatea ei. Eu nu pricep cum de nu înțeleg anumiți oameni savoarea și efectul pozitiv, dinamic, pe care-l poate avea asupra unui cititor tînăr o carte bună plină de eroi sportivi!

Victor Tibacu: Înainte de a veni aici am stat de vorbă cu elevi din clasa a X-a și a XI-a pentru a culege părerile lor despre cartea sportivă. Toți mi s-au plîns că nu găsesc cărți cu subiecte sportive și că „Sportul popular", în felul care este scris, nu suplinește dorința lor de a citi cît mai mult despre sport și despre sportivi. Tineretul nostru este un tineret vesel, sincer, energic și vrea să găsească în literatură aceste însușiri, adică să citească lucrări literare cu eroi care li se aseamănă, pentru care sportul reprezintă un lucru important în viața lor, și ce cărți ar putea să li se potrivească mai bine dacă nu cele cu subiect sportiv? Este o adevărată sete pentru o asemenea carte și dacă scriitorii noștri nu înțeleg că scriind-o și-ar atrage nu numai cititori ci prieteni și admiratori de îndelungă fidelitate, atunci s-o afle acum, din gura unui profesor înconjurat mereu de elevi și care le cunoaște bine gusturile. Ce ar dori elevii și profesorul lor de la această carte sportivă?... Ar dori să citească o carte vie, antrenantă, plină de vervă și de umor, cu eroi frumoși, descriși în toate momentele, și în cele de bucurie, și în cele de

ION MUREȘANU

durere, și în cele de așteptare și în cele de triumf. Ar dori să găsească o limbă frumoasă, accesibilă, plină de fior poetic și ar mai dori să găsească în ea scene din viața lor de școală în care sportul ocupă un loc destul de important. Și ne mai întrebăm: De ce cărțile adresate copiilor, chiar celor de vîrsta preșcolară prezintă numai lei, tigri, cămile, urși, uneori chiar și obiecte, toate însoțite de versuri sau de explicații mai mult sau mai puțin reușite, în loc să prezinte din cînd în cînd gesturi și mișcări și fapte sportive, cum ar fi sărituri sau aruncări care ar explica și ar cînta puterea omului, setea lui de înălțimi, dorința de a zbura? Oare o săritură cu prăjina, sau un salt de la trambulină, sau încordarea discobolului nu conțin în ele frumuseți și semnificații care ar putea fi cîntate în versuri?

Silviu Dumitrescu: Acest apel îl fac și eu. Poatecă-mi exprim un simplu gust artistic, sau poatecă e o cerință mai generală. Epoca noastră este o epocă dinamică, nervoasă, activă, omul se împacă mai greu cu contemplația, simte nevoia unei literaturi care să respire specificul epocii, și în acest sens sportul trebuie să devină un subiect sau o temă a literaturii. Mai mult, eu cred că avem datoria să înviorăm decorul și eroii unei anumite literaturi, aceea cunoscută sub denumirea de literatură de aventuri, s-o adaptăm acestei epoci. Circulă și se citesc cu sufletul la gură, mai ales de către tineri, cărțile de capă și de spadă care reprezintă în fond decorul unei anumite epoci, și ca să zicem așa, caracteristica sportivă a acelei epoci. Oare de ce capa și spada nu sînt înlocuite astăzi în literatură cu aventura sportivă, atît de fecundă în satisfacții, căutări, eșecuri, succese, și, mai ales, atît de familiară societății? Poate că ar trebui chiar să se organizeze concursuri pe aceste teme pentru a fi stimulată o literatură deosebit de necesară și utilă tineretului nostru. Eu cred că ea ar trebui transformată sau dirijată în așa fel încît să devină genul literar cel mai gustat de tineret, păstrîndu-i-se și întărindu-i-se factorul educativ.

Constantin Chiriță: Aici aș mai avea și eu ceva de adăugat. Biografiile acestea trebuie să apară și ca un fel de răsplată, poate cea mai înaltă, pentru marii maeștri ai sportului nostru. Faptele pe care le fac unii dintre ei sînt de-a dreptul uluitoare și pentru a le săvîrși își cheltuiesc cu o generozitate nemaipomenită toată energia și tot sufletul lor. Ne lasă moștenire sau amintire o cifră sau o imagine care vor fi probabil repede întrecute sau uitate. Momentul cifrei și al imaginei este însă un moment de farmec. Pentru asemenea momente și pentru încîntarea și pentru cheltuiala de energie în care uneori se concentrează o întreagă viață, acești oameni trebuie răsplătiți. Poate că dacă s-ar fi dăruit marmurii energia și pasiunea lor cheltuită în sport ne-ar fi lăsat o capodoperă. Sîntem datori cu asemenea cărți, chiar dacă ar fi să le scriem numai pentru ei, dar cînd ne gîndim cîte suflete vor vibra și cîte visuri se vor aprinde și cîte pasiuni se vor naște, atunci datoria noastră se sustrage egoismului.

Tiberiu Munteanu: Poate că această biografie sportivă, această literatură a biografiilor romanțate ar trebui lărgită. Sînt multe personalități sportive din alte țări, figuri de faimă mondială, unele adevărate fenomene a căror viață se poate confunda cu un manual de educație, performanțele lor fiind rodul unor exerciții extraordinare de voință, unor nemaipomenite confruntări psihologice, al unei tenacități și perseverențe ieșite din comun. Mă gîndesc la cîțiva alpiniști de renume, la foarte mulți atleți, la atîția și la atîția sportivi din cele mai felurite discipline.

Ion Mureșanu: Este foarte adevărat ceea ce se spune aici. Eu am consultat cîteva fișe de bibliotecă ale unor sportivi și apoi am stat de vorbă cu ei. Toți sînt

PAUL BĂRBULESCU

Desene de: NEAGU RĂDULESCU

avizi după biografii sau după lucrări literare cu caracter autobiografic în care se relatează performanțe excepționale. „Înalta aventură" sau „Tigrii din Himalaia" se citesc și se fac cadou și se împrumută mereu. De ce să nu avem și noi asemenea cărți pentru că eroi care să le inspire există. Sînt convins că o biografie a lui Voinescu, cel mai mare portar pe care l-a avut fotbalul nostru, ar fi foarte căutată, așa cum ar fi căutate cărți despre diferite evenimente sportive chiar dacă au un simplu caracter de relatare. Și mai cred că alături de biografiile unor sportivi de renume ar putea să apară și biografiile unor mari antrenori.

Petre Dungaciu: Sau o carte despre maestrele gimnasticii noastre pe care le-am antrenat multă vreme. Dacă aș fi avut alături de mine un scriitor, sau un condei de publicist, poate că m-aș fi încumetat să le scriu viața. Și cît de necesară, cît de oportună ar fi fost apariția unor asemenea biografii la vremea respectivă. Poate nu am fi ajuns astăzi la nivelul la care ne aflăm în gimnastică. Sugerez, pentru scrierea unor astfel de biografii, colaborări între specialiști și scriitori sau publiciști. O asemenea colaborare mi se pare mai simplu de realizat în acest domeniu al biografiilor decît în domeniul literaturii de strictă specialitate. Și aș vrea să mai adaug, ca om care trăiesc în mijlocul sportivilor, că viața unora, anumite momente și fapte din viața lor, pot foarte bine să fie privite ca adevărate pilde de curaj, de eroism, de patriotism. E păcat să se piardă asemenea eroi.

Constantin Chiriță: Ne-am îmbogățit cu păreri, ne-am îmbogățit și cu dorințe, cred că nu mai este cazul să tragem concluzii, ele, sau ea pentru că din toate se degajă o singură concluzie, se impun de la sine. Sîntem foarte săraci în literatură sportivă — de specialitate precum și artistică — iar necesitatea ei apare, cel puțin acum, asemenea aerului. Organismele și instituțiile care au urechi cred că vor auzi aceste spuse ale noastre. Ar putea să se nască ceva foarte ***frumos dacă inerția și poate oboseala vor fi ata-*** **cate măcar pentru o clipă de suflul viguros și de pasiunea pe care le degajă cu atîta generozitate sportul.**

INFORMAȚII

FIȘA DE PONTAJ A REPORTERULUI

TRISTA CONCLUZIE A PREȘEDINTELUI

Spartachiada de iarnă se va deschide la 3 decembrie m-a asigurat tovarășul Gheorghe Apachiții, președintele Consiliului orășenesc Târgoviște al U.C.F.S.

Și a venit 3 decembrie. M-am îndreptat spre stadionul „Metalul" cu un colaborator și un aparat de fotografiat excepțional. În incinta stadionului o masă pentru... ritual, cîțiva spectatori. Orele trec. Liniște.

N-au venit participanții! concluze președintele părăsind stadionul. Cei de aici pot rămîne! N-au decît să asculte jocul cu Cipru..."

M. A.

„BREVET" DE INOVAȚIE

Unii lucrători ai I.R.C.R. „30 Decembrie" au conceput și verificat în practică următorul proiect de „brevet" de inovație. Simbăta nu lucrează pentru că sînt din împrejurimile Capitalei și trebuie să plece mai devreme acasă. Duminică — sărbătoare legală. Luni „pierd" mijloacele de transport și, de obicei, nu vin la lucru. Marți au program de teren, pe care-l fac cum vor și unde vor. În tot acest timp, lucrările I.R.C.R. merg ca... melcul.

Proiectul de „brevet" a fost aprobat de conducerea întreprinderii. Forul tutelar (Sfatul popular raional) cînd va lua în discuție această „inovație"?

I.B.

ÎN PERSPECTIVĂ... 144 DE NEPOȚI

Ion și Leonora Simion din comuna Cîndești, raionul Piatra Neamț au 12 copii, toți în viață. Maricica, Tincuța, Jana, Leonora și Ioan sînt căsătoriți au gospodăriile lor. Radu, Lucreția (gemeni) Dan și Silvia sînt elevi. Ceilalți muncesc în cooperativa agricolă. Dacă va fi urmată tradiția, badea Simion va fi bunic la 144 de nepoți.

V.T.

TELEGRAMĂ

Nu se găsește elastic lat în nici un magazin din București. Stop! Dacă există undeva stocuri, trimiteți urgent. Stop! Dacă nu mai există, întindeți elasticul din orașele mai bine aprovizionate. Stop!

V.D.

Cinematografe...

La concurență!

Restaurante...

— Dar noi am cerut două tripturi fără garnitură și salată verde

— Imposibil! Garnitura și salata verde, cine s-o consume? Noi, personalul?...

Desene de NEAGU RĂDULESCU

„TELEDORINȚĂ"

Cea mai recentă emisiune de televiziune (ieri, 10 decembrie 1966) am vizionat-o în magazinele electrotehnice „Vulturul de Mare", „București" și cel din Piața Amzei. Emisiunea se intitulează „Teledorința". În toate magazinele din București nu se găsesc antene de televizor. Transmitem „teledorința" cumpărătorilor de aparate, uzinei „Electronica" și Direcției generale de resort din Ministerul Comerțului Interior.

C.P.

„MAGNETISM" A LA CARAGIALE

Toate stațiile IRTA pe distanța Cornet-Perișani (regiunea Argeș) se află în dreptul bufetelor. Motoarele au suficienți carburanți, dar nu și soferii. Și atunci, în fiecare stație, soferii își fac...plinul. Apoi știți cum îi atrage... „magnetismul".

Cine-s vinovați? Soferii? Nu! Cei ce nu-i controlează? Nu! Atunci? Vorba cîntecului „cine a pus circiuma-n drum"...

E.N.

VITAMINA STADIONULUI

Prin anii 1962—53, împreună cu colegii mei am participat în timpul liber la amenajarea stadionului din orașul Pitești. Am luat parte și la inaugurarea festivă, am fost suporter la numeroasele meciuri care au avut loc aici. Pe acest stadion a crescut echipa noastră. Noi o încurajam. Cînd a trecut din B în A, entuziasmul spectatorilor a devenit și mai mare. Și iată că acum trec pe lîngă stadion. Ce bătrîn și gîrbovit este. Pare mai mult o caricatură, gardul este rupt din loc în loc, cîrpit cu tablă ruginită, plasă metalică, sîrmă ghimpată... Cele trei tribune s-au părăginit, porțile sînt și ele rupte. Stadionului nu i-a fost administrată demult vitamina necesară. Așa se întîmplă cînd „stăpînul" nu e acasă (și se știe nu e gospodar).

F.T.

SE MAI ÎNTÎMPLĂ

Castiliana! Da, bun spectacol! Așa că m-am asigurat din vreme de bilete. În sfîrșit a treia bătaie de gong și artiștii ne răpesc din plin secol XX, purtîndu-ne cîteva ore prin evul mediu. Sala Palatului răsună de aplauze. Pe scenă se aduc flori. Actorii sînt rechemați la rampă. Dar nu mai sînt aceiași oameni de la începutul spectacolului. Mai bine de jumătate și-au părăsit locurile înainte de aplauzele de final ale spectacolului și au năvălit la garderobă. Nu-i frumos, nu-i civilizat, dar... se mai întîmplă.

P.C.

„FLARO" ȘI „NUFĂRUL" COLABOREAZĂ

Creioanele cu pastă (am fi scris pastă — cum pretinde întreprinderea că sînt, dar li se potrivește mai bine această denumire) se fabrică la „Flaro" Sibiu. Dăm această adresă pentru ca toți cei care cumpără creioane cu pastă

„Flaro" și-și vor murdări cămășile, hainele și mîinile, să știe cui să trimită spre decontare bonurile de plată. „Flaro" și „Nufărul", colaborează de minune. Una murdărește și alta... curăță.

C.P.

CUMPĂRAȚI-VĂ IEPURI DACĂ VREȚI VARZĂ

Un mod „original" de aprovizionare cu varză la unitatea 112 — Buzău, care aparține Oficiului raional de vînzare a legumelor și fructelor. La 100 kg

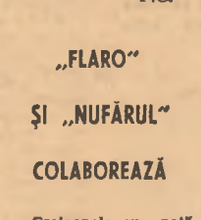

de varză, 70 la sută sînt căpățîni și 30 la sută foi călcate în picioare pe care le-ar putea mînca numai iepurii. Mai în glumă, mai în serios, un corespondent voluntar ne scrie: „Acum ne-am propus să achiziționăm iepuri pentru surplusul de foi de varză".

Poate are dreptate. Să așteptăm însă și răspunsul tovarășilor de la O.R.V.L.F.

FIRMĂ INFIRMĂ

Orașul studențesc de pe Bega s-a născut în urmă cu 5 ani: zece blocuri, o cantină modernă, alta în construcție, un dispensar gata să-și deschidă porțile. Ce mai, un adevărat oraș, în care locuiesc circa 60 la sută din cei 13 000 studenți timișoreni. S-a înființat și o agenție P.T.T.R. Aici e aici, ce fel de agenție o fi de vreme ce coletele sosite studenților nu sînt primite aici, ci tocmai la oficiul 57 Mi se pare firesc să se lărgească atribuțiile oficiului de aici: să se poată face abonamente, să se vindă ziare etc. Să nu fie doar firma...

B. N.

CÎND UZINA ELECTRICĂ PRODUCE... ÎNTUNERIC

Decorul: nu se vede nimic. Beznă.

Locul acțiunii: Șoseaua Berceni de la Spitalul nr. 9 pînă la linia tramvaiului 21.

Personajele: „Unde ești Marian?" „În canal mămico!"

Realizatorul piesei: uzina electrică.

O piesă care trebuie să dispară de pe... „afișul" cartierului.

A. P.

POVESTEA CU PRAFUL POATE FI FĂCUTĂ PRAF

Cineva mă bate pe umeri. Așteptă cărbuni? Lasă-te domnule, păgubaș. Zău, mă îndeamnă omul, lasă-te păgubaș! Uită-te la mine. Îl privesc atent. Ce murdară îi este fața! În orașul Cîmpulung Muscel, îmi explică, populația primește drept combustibil praf de cărbune necesar termocentralei de la Schitu Golești, în vreme ce cărbunele brut este dus la uzină, concasat și trimitat.

Am găsit soluția, iute sacii în mașină și mă duc la uzină să fac schimbul.

I.D.

UNA CALDĂ, UNA RECE

Această surpriză mi-a oferit-o autoacceleratul 552 de la Suceava la Mărășești. Am călătorit în vagonul nr. 1. Frig ca la... Polul Nord. Am înghețat atît de tare încît conducătorului i s-a făcut milă și m-a trecut în vagonul nr. 2. Aici era cald ca-n baie. Una caldă... una rece.

A. I.

VIN APELE...

UN FILM ADEVĂRAT CU:

Ștefan Bănică și

Vasile Ichim

Orice asemănare a personajelor și situațiilor din acest film cu situații și personaje reale nu este întîmplătoare.

Totul a început de la un telefon.

— Alo! „Scînteia tineretului"? Aici actorul Ștefan Bănică. Lîngă mine se află colegul meu Vasile Ichim și împreună invităm un redactor al ziarului să ia parte la o originală partidă de pescuit. Puteți să aduceți și un fotoreporter? Notați adresa: Bulevardul 1 Mai, Blocul nr. 154.

Iată-ne deci plecați la drum. Invitația celor doi tineri și talentați actori ne surîdea. Ne îngrijora un singur lucru: pe Bulevardul 1 Mai, după cîte ne aminteam noi — nu se află nici un lac sau heleșteu... Dar din moment ce eram invitați, atît de categoric n-avea nici un rost să ne îndoim. O fi el Bănică comic pe scenă, dar în viața de toate zilele e sobru ca un personaj din piesele clasicismului. Și am ajuns la fața locului. Iar fața locului e era într-adevăr udă. Lacurile de care ne vorbise la telefon erau trei. Unul în dormitorul său, iar celelalte două în dormitorul și salonul familiei Ichim. Ploaia de afară intra nestingherită prin ferestre, iar Ichim, ingenios, o canalizase cu o tablă, să curgă în lighean.

— Pică, pică? Întrebăm noi în limbajul pescăresc găsindu-i pe cei doi cu undițele în mînă.

— Dacă nu curge, pică... — ne spune Ichim

— Cîte-un pic, pic, pic... pîn n-o mai rămînea nimic din lucrurile din casă.

— Lasă dragă Bănică — i-am explicat — nu te mai plînge atîta. Ce te făceai dacă erai la Florența? Ai încunabule în casă? Sau frescele lui Veneziano?

— Încunabule n-am ce-i drept. Dar fresce avem. Frescele desenate de ploaie. Sînt pline pereții. De la etajul șapte pînă la parter. Și nu numai în blocul nostru. Pe toți pereții dinspre

Apa nu-i bună nici în cisme, nici pe parchetul apartamentului...

miază-zi ai blocurilor de pe Bd. 1 Mai, unde fiecare ploaie se ia la întrecere cu cartografii desenînd un mapamond pe care nu-l cunoaște pînă acum geografia.

— Dar cu ferestrele acestea ce e? — întrebăm.

— De fapt nu știu dacă sînt ferestre — răspunde Vasile Ichim. O fereastră, știe oricine, trebuie să oprească apa sau ninsoarea să intre în casa omului. Ferestrele din partea de est a blocului nostru sînt însă adevărate izvoare de apă rece și, ce-i drept, curată...

★

Un film, se știe, are întotdeauna parte de o cronică. Cronica filmului nostru ar fi bine s-o scrie însă proiectanții și constructorii blocurilor din Bulevardul 1 Mai. Le punem la dispoziție coloanele ziarului. Așadar, așteptăm.

ATANASIE TOMA

Plouă placid... A e l o i e. Dacă continuă Mă sinucid...

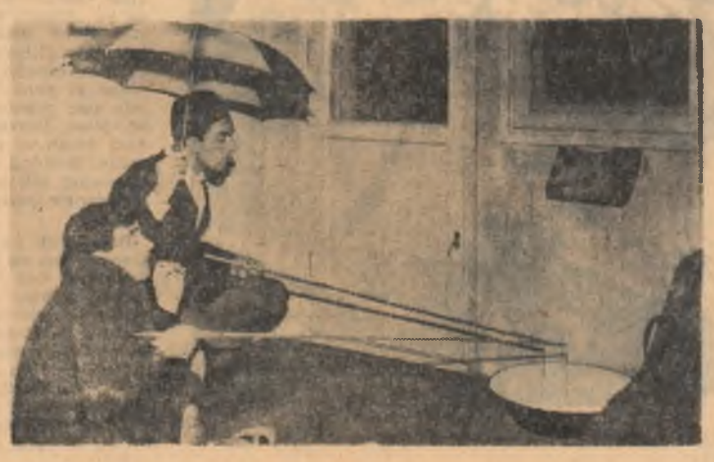

— Pică? Pică?

— Poate pică și vre-un constructor al blocurilor să vadă ce minune a realizat...

SPORT

Volei: Steaua — Politehnica Galați 3-2!

MAREA SURPRIZĂ NU S-A PRODUS

Schimb de lovituri între Chivăr și Olteanu

Campionatul de box pe echipe

PUNCT FINAL

Amatorii de box din Capitală au urmărit toată săptămîna trecută disputa celor patru formații angajate în lupta pentru titlul republican pe echipe: Steaua, Dinamo, selecționatele regiunilor Oltenia și Galați.

Gala de duminică a șters semnul de întrebare ce plana în legătură cu rivalitatea primelor noastre formații de pugiliști. A cîștigat, pe merit, Steaua, printr-o remarcabilă omogenitate și putere de luptă. Partida care a opus pe Chivăr lui Olteanu a fost aceea care a decis soarta titlului în favoarea Stelei, primul realizînd una dintre cele mai bune partide ale sale. Au fost desigur și alte meciuri spectaculoase, la care perechile Gîju—Davidescu, Ciucă—Nica și-au adus aportul. Altele, ca acelea dintre Mariuțan—Alexandru sau Monea—Trandafir au consemnat mari diferențe valorice între pugiliști în favoarea primilor. Meritul „Stelei" revine în egală măsură celor 10 pugiliști și antrenorilor lor Chiriac, Spakov și Serbu Neacșu. Clasamentul pe echipe are următoarea ordine: Steaua, Dinamo, Oltenia, Galați.

VIOREL RABA

Și totuși marea surpriză n-a avut loc. Duminică, la prînz, după terminarea galei de box din sala Floreasca, un mare număr de spectatori au fugit, cum au putut, cu sufletul la gură să ajungă să vadă măcar o parte din meciul de volei Steaua—Politehnica Galați, ce se desfășura în sala Dinamo. Ajunși la fața locului, unde avea loc „marea bătălie", nu le-a fost mică mirarea: studenții conduceau cu 1—0 la seturi (15—7) și aveau un avantaj substanțial de puncte în setul doi. L-au și cîștigat, pînă la urmă, tot cu 15—7. Galeria a fost sufletul meciului. Interesul pentru acest meci se explică prin aceea că echipa gălățeană era singura neînvinsă din campionat. Avea la activ două victorii de prestigiu, acasă, în fața celor mai bune echipe de club... europene: Rapid și Dinamo, finaliste în „C.C.E.". Deci...

Iată însă că în setul trei se produce marea întorsătură. Militarii, renăscuți parcă, iar studenții într-o stingere continuă, accentuată, lasă loc la o neprevăzută răsturnare de calcule. Valuri de tristețe și tăcere cuprind tribunele ocupate de studenți. Dar, mai bine ca... soarta acestui meci să ne-o comenteze, cu competența și autoritatea arhicunoscute, maestrul emerit al sportului Aurel Drăgan:

— Meciul a avut, clar, două părți distincte. Prima a fost la discreția studenților gălățeni care, s-a văzut, au venit hotărîți să învingă. Ei au jucat fără greșeală în primele 2 seturi. Greșeala, fatal, s-a produs în setul 3 la scorul de 11—8 pentru studenți. Atunci cînd ei au crezut că meciul e deja cîștigat. Mare eroare. Această credință — cît de greșită în sport — le-a creat un climat de autolinistire și relaxare, permițîndu-și unele greșeli. Și așa au ajuns militarii să egaleze, să-i întreacă și să cîștige setul. A venit inevitabila prăbușire morală a studenților. Începînd cu setul 4 situația s-a schimbat. Cei care au avut inițiativa și au știut să fructifice derutа gălățenilor, au fost jucătorii de la Steaua. Aceasta a dovedit că echipa care reușește să remonteze, preia inițiativa și dacă se ține pe poziție, cîștigă.

Ca spectacol, meciul a fost atractiv, cu unele faze de lungă durată și dacă și la volei s-ar putea termina la egalitate, acest rezultat ar fi fost echitabil.

C. VASILE

TELEVIZIUNE

18,00 — Pentru copii și tineretul școlar; — Știți să desenați, copii?; „Împărățelul" de Frații Grimm. Povestește și desenează Iurie Darie; 18,50 — Publicitate; 18,58 — Ora exactă; 19,00 — Telejurnalul de seară; 19,17 — Buletinul meteorologic. 19,20 — Recital poetic: Victor Eftimiu; 19,30 — Cineaști contemporani: Fellini; 20,15 — Cîntă Alexandru Bojenescu; 20,30 — Seară de teatru: „Vulpile" de Lilian Holmann: Transmisiune de la Teatrul Mic.

Acordarea unei îndemnizații de 1000 lei mamelor pentru fiecare copil născut începînd de la cel de-al treilea copil

Pe linia măsurilor pentru stimularea natalității și sprijinirea familiilor cu mai multi copii, se înscrie și recentul Decret al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România. Începînd de la 1 ianuarie 1967, se instituie îndemnizația de naștere ce se acordă pentru fiecare copil născut, începînd cu cel de-al treilea copil. Cuantumul îndemnizației de naștere, care nu este impozabil, se ridică la 1 000 de lei și se acordă pe baza certificatelor de naștere a copiilor.

Patriei, cuvîntul de onoare

(Urmare din pag. I)

rații de ostași crescuți la școala acestei subunități. Și de aici, de undeva de pe meleagurile românești, au pornit în marș victorios ostași care au luptat eroic în bătăliile de la Rahova și Cobadin, în 1916. De aici, porniseră ostașii care în 1945 după lupte care i-au acoperit de glorie, au sărbătorit victoria pe rîul Gron, în Cehoslovacia.

Fiecăruia dintre cei care astăzi rostesc jurămîntul militar — legea de bază a vieții ostășești — le sînt scumpe strălucitele tradiții de arme ale unității și sînt pe deplin conștienți de înalta răspundere patriotică pe care o au de a-și forma o pregătire politică și de lupă exemplară. Fiecare dintre ei știu să prețuiască dorința solemnă de a obține titlul de militar de frunte, înnobilînd astfel cu propria muncă titlul de frunte pe care subunitatea îl deține de mai mulți ani unde le-a fost acordată cinstea de-a se instrui.

Băieții de atunci, profesori sau învățători, strungari sau tineri de la sate au acum o nouă și prețioasă distincție: ostaș al forțelor armate.

Dincolo de simplitatea acestor cuvinte se ascund pasiuni noi, profesii specifice acestei școli: radist, topograf sau radiofonist. Și peste toate acestea o preocupare comună, majoră, datoria de onoare: apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului nostru condus de partid. Acestui sentiment profund în semnificații, ei răspund prezent în fiecare zi. Astăzi, răspunsul lor este amplificat de solemnitatea momentului deplinei maturități.

Băieții de atunci sînt acum bărbați de nădejde ai patriei noastre socialiste.

CINEMATOGRAFE

FALSTAFF
rulează la Patria (orele 10; 12,30; 16; 18,30; 21).

FAUST XX
rulează la Republica (orele 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21).

CEI 7 DIN TEBA
rulează la Luceafărul (orele 8,15; 10,15; 12,15; 14,15; 16,30; 18,45; 21), Excelsior (orele 10; 12,15; 14,30; 16,45; 19; 21,15), Feroviar (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45), Modern (orele 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21), București (orele 8; 10; 12,15; 14,30; 16,45; 19; 21).

OMUL DIN RIO
rulează la Festival (orele 8,45; 11,15; 13,30; 16,30; 21), Gloria (orele 8,45; 11; 13,30; 16; 18,30; 21), Tomis (orele 10,15; 12,30; 15; 17,30; 20,30), Melodia (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21), Rahova (orele 10; 15; 17,30; 20), Flamura (orele 8,45; 11,15; 13,30; 15; 18,30; 21).

ACEI OAMENI MINUNAȚI ȘI MAȘINILE LOR ZBURĂTOARE
rulează la Capitol (orele 9; 11,45; 14,30; 17,30; 20,30), Grivița (orele 9; 11,45; 14,45; 17,30; 20,30).

ANGELICA „MARCHIZA" ÎNGERILOR și MINUNATA ANGELICA
rulează la Lumina (orele 8; 12; 16,15; 20,30), Flacăra (orele 15; 19).

CIMARON
rulează la Victoria (orele 9,15; 11,30; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15), Giulești (orele 10,30; 15,30; 18; 20,30), Bucegi (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30), Aurora (orele 8,15; 10,30; 12,45; 15,15; 17,45; 20,15), Floreasca (orele 9,30; 12; 15; 18; 20,45).

FANTOMELE SE GRĂBESC
rulează la Central (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,45), Drumul Sării (orele 15,30; 18; 20,30).

POVESTEA PROSTIEI MELE
rulează la Union (orele 15,30; 18; 20,30).

PROGRAM PENTRU COPII — dimineața — (orele 9—10).

COPLAN ȘI ASUMĂ RISCUL — după-amiază —
rulează la Doina (orele 10,30; 13,45; 16; 18,30; 21).

OMUL A IEȘIT ÎN COSMOS — MIMETISM — DINCOLO DE CERCUL POLAR
rulează la Timpuri Noi (orele 9—21) continuare.

DIPLOMATUL GOI
rulează la Înfrățirea (orele 14; 16; 18; 20).

MINUNATA ANGELICA
rulează la Dacia (orele 8,30; 10,30; 13,30; — continuare — 16; 18,30; 21), Volga (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21).

WARLOCK
rulează la Bucureștii (orele 9,30; 12; 15,30; 18; 20,30), Miorița (orele 15,45; 18,15; 20,45).

LAGUNA DORINȚELOR
rulează la Cosmos (orele 16; 18,15; 20,30).

ALBĂ CA ZĂPADA ȘI CEI 7 SALTIMBANCI
rulează la Unirea (orele 15,30; 18; 20,30).

ZORBA GRECUL
rulează la Vitan (orele 15,15; 18; 20,30).

FANTOMAS și FANTOMAS SE DEZLĂNȚUIE
rulează la Arta (orele 9; 12,30; 16; 19,30).

UMBRELE STRĂMOȘILOR UITAȚI
rulează la Munca (orele 16; 18,15; 20,30).

GENTLEMENUL DIN COCODY
rulează la Popular (orele 15,30; 18; 20,30)

LALEAUA NEAGRĂ
rulează la Crîngași (orele 15,30; 18; 20,30).

NOTRE DAME DE PARIS
rulează la Moșilor (orele 15,15; 18; 20,45).

Orson Welles în „Falstaff", filmul pentru care a primit „Premiul special jubiliar" la ultima ediție a Festivalului de la Cannes.

CELE 4 ZILE ALE ORAȘULUI NEAPOLE
rulează la Viitorul (orele 15,30; 18; 20,30).

FANTOMAS SE DEZLĂNȚUIE
rulează la Colentina (orele 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,30).

ZILNIC ● Știri însemnări comentarii ● Știri însemnări comentarii ● Știri însemnări

DE PESTE HOTARE

LA „MUZEUL CULTURII POPOARELOR" DIN MEXICO

Deschiderea sălii consacrate României

La „Muzeul culturii popoarelor" din capitala Mexicului, s-a deschis o sală permanentă consacrată României. Noua sală cuprinde colecții de arheologie, precum și numeroase obiecte de artă populară și decorativă puse la dispoziție de Institutul român pentru relațiile culturale cu străinătatea (I.R.R.C.S.).

La inaugurare au participat Augistin Yanez, ministrul educației publice din Mexic, Mauricio Nago Aleno, ministrul adjunct pentru problemele culturale, membri ai corpului diplomatic, oameni de artă și cultură, ziariști mexicani și corespondenți ai presei străine. A participat, de asemenea, o delegație formată din Costică Alecu, vicepreședinte al I.R.R.C.S. și prof. Mircea Popescu, director adjunct al Institutului de istoria artei al Academiei Republicii Socialiste România.

La festivitatea de deschidere au luat cuvîntul Augustin Yanez ministrul educației publice, din Mexic, Cesar Olive Negrete, directorul muzeului, Miguel Arroyo de la Parra, președintele Societății de prietenie și schimburi culturale mexicano-română, și Costică Alecu, vicepreședinte al I.R.R.C.S.

Vizita delegației U. T. C. în U. R. S. S.

MOSCOVA (prin telefon de la trimisul nostru V. Barac).

Delegația U.T.C., condusă de tovarășul Petru Enache, prim secretar al C.C. al U.T.C., continuă vizita pe care o întreprinde în Uniunea Sovietică la invitația C.C. al U.T.C.L.

Delegația a vizitat Uzina de automobile din Moscova, petrecînd cîteva ore într-o atmosferă prietenească, în mijlocul colectivului acestei întreprinderi.

Delegația U.T.C. a depus coroane de flori la Mausoleul lui Vladimir Ilici Lenin și la Mormîntul soldatului necunoscut.

În cadrul programului de vizite, delegația a avut, de asemenea, o întîlnire cu militarii diviziei de tancuri „Cantemir".

Oaspeții români au vizionat, în sala Congreselor, un spectacol cu opera „Sadko" prezentat de un colectiv al Teatrului Mare din Moscova.

Delegația U.T.C. își continuă vizita în Siberia.

pe scurt

Duminică a avut loc la Köln un miting de protest al tineretului universitar împotriva războiului agresiv al S.U.A. în Vietnam. La miting au vorbit profesori și scriitori, care au cerut noului guvern vest-german să se dezolidarizeze complet de politica dusă de S.U.A. în Vietnam.

Nava pakistaneză „Erho" avînd la bord 400 de pasageri, a eșuat duminică în delta fluviului Gange (Pakistanul Oriental). Agenția de presă pakistaneză relatează că 100 din cele 400 de persoane sînt date dispărute.

Duminică de la baza aeriană de la Wandenberg (California) au fost lansați cu racheta doi sateliți științifici „OV 1—8" și OV 4—10". La bordul cărora se află instalată aparatura pentru măsurarea radiațiilor în spațiul cosmic. Cei doi sateliți au fost plasați pe orbită de o rachetă de tip „Atlas-d". Primul satelit, a fost înscris pe o orbită eliptică avînd apogeul de 4 184 kilometri, iar perigeul de 482 kilometri. Cel de al doilea a fost plasat pe orbită circulară avînd o altitudine de 983 kilometri.

Tutunul este un generator incontestabil al cancerului care este contractat de fumător mai devreme sau mai tîrziu. Țigările provoacă cancerul pulmonar, iar țigările de foi, provoacă cancerul la limbă sau la gură. Aceste constatări au fost dezvăluite vineri la Stockholm de numeroși savanți printre care profesorii americani Francis P. Rous și Charles B. Huggins, aflați în capitala Suediei pentru a primi premiul Nobel pentru medicină pe anul 1966. Agenția France Presse amintește că acțiunea nefastă a tutunului a fost denunțată de altfel și de recentul Congres internațional al cancerului ținut în luna octombrie la Tokio, cu care prilej, numeroși specialiști au argumentat acțiunea cancerigenă a tutunului. Potrivit unui raport oficial, începînd din anul 1962, în Statele Unite 25 la sută dintre fumători au renunțat la fumat, convinși de efectul nociv al tutunului.

Oamenii de știință de la Universitatea din statul Indiana (S.U.A.) au realizat o inimă artificială complet mecanică, care poate fi implantată la bolnavi ce ar muri în mod inevitabil dacă li s-ar aplica alte mijloace. Noul aparat se deosebește de cele folosite pînă în prezent prin aceea că poate înlocui pe deplin inima naturală nevindecabilă și nu numai să ușureze activitatea inimii bolnavului prin reluarea unor sarcini ale acesteia.

O asemenea inimă mecanică folosită în experiențele de scurtă durată pe animale a funcționat în mod eficient și n-a provocat fenomene secundare negative.

Dimensiunile aparatului depășesc puțin dimensiunile inimii umane normale. Aparatul este acționat de un motor electric mic. Firele motorului electric ies din organismul bolnavului și se leagă cu o baterie care poate fi purtată într-o husă.

Într-un studiu prezentat cu prilejul „Zilelor medicale", care s-au desfășurat la Triest, prof. Carlos Sirtori, directorul secției de anatomie patologică a Institutului național al tumorilor din Milano și expert în domeniul cancerului la Organizația Mondială a Sănătății, a declarat că carnea friptă pe grătar este mai dăunătoare sănătății decît fumul de țigară.

După prof. Sirtori, carnea friptă direct la flacără este expusă la o temperatură de circa 700 grade care transformă proteinele în hidrocarburi cunoscute de mult ca fiind cancerigene. Un kg. de carne friptă la grătar, afirmă prof. Sirtori, poate conține 6 gamma de benzopirenă, datorită arderii substanțelor grase la suprafața grătarului. Această cifră, foarte ridicată, corespunde cantității de benzopirenă conținută de fumul a 600 țigări.

R. P. POLONĂ — O nouă construcție la Varșovia

„Cumhuriyet" despre relațiile turco-americane

Ziarul „CUMHURIYET" a publicat recent, sub titlul „Relațiile turco-americane", un articol semnat de Haluk Ulman, în care autorul relevă că în ultimul timp „acestea au intrat într-o fază dificilă".

În articol se arată că „acțiunile americanilor în Turcia nu mai sînt văzute cu ochi buni". *Aceasta a determinat manifestațiile care au avut loc în ultimul timp împotriva prezenței trupelor S.U.A. pe teritoriul Turciei. Problema acordurilor bilaterale, scrie ziarul, a devenit problema principală la ordinea zilei, iar chestiunea bazelor, care în urmă cu trei-patru ani nu reținea atenția nimănui, a devenit o problemă importantă".*

Ziarul subliniază că amestecul S.U.A. în problemele interne ale Turciei „a deschis ochii atît celor ce conduc politica noastră externă cît și opiniei publice, și a arătat că a sosit timpul să se reexamineze relațiile dintre Turcia și S.U.A., precum și linia de a urma orbește politica occidentală".

Autorul articolului arată că singura posibilitate de a scoate din actualul impas relațiile turco-americane ar fi „ca americanii să renunțe la amestecul lor în țara noastră. Fiecare națiune, scrie autorul, poate să-și hotărască situația sa politică și calea de dezvoltare economică conform intereselor sale. Oare S.U.A. încă nu au înțeles că trebuie să renunțe la amestecul lor care dăinuie de 10—15 ani în diverse părți ale lumii?" — se întreabă autorul articolului.

SUB PRESIUNEA REALITĂȚILOR

Apropiata sesiune a Consiliului ministerial al N.A.T.O., care urmează să se desfășoare la Paris începînd din 14 decembrie, a fost precedată de un preludiu ce scoate în evidență caracterul acut al crizei alianței atlantice.

Miercuri, Pierre de Leusse, reprezentantul permanent al Franței în Consiliul N.A.T.O. a făcut o expunere în fața Consiliului, referitoare la rezultatul negocierilor dintre Franța și S.U.A. privind viitoarele relații franco-americane în domeniul militar. Din declarațiile lui Leusse reiese că aceste negocieri, purtate între ambasadorul american Charles Bohlen și ministrul de externe francez Couve de Murville s-au terminat cu un eșec pentru Washington. Partea americană a depus eforturi stăruitoare spre a obține asentimentul Franței pentru o formulă în virtutea căreia S.U.A. să poată reocupa în mod automat bazele lor în Franța „în caz de urgență" — ceea ce ar implica menținerea în rezervă a acestor baze, după evacuarea lor de către trupele americane, (operație prevăzută a se încheia la 1 aprilie 1967). Guvernul francez a respins formula americană și — așa cum a precizat Pierre de Leusse — în această problemă „Franța și S.U.A. au renunțat să continue negocierile, care par inutile". Reprezentantul francez în Consiliul N.A.T.O. a reafirmat, totodată, poziția Parisului în ce privește zborul avioanelor statelor membre ale N.A.T.O. deasupra teritoriului francez, amintind că Franța înțelege să-și rezerve dreptul de a dispune în mod suveran în această problemă, acordînd lunar autorizație de survol. El a subliniat că atitudinea Franței în această problemă „nu poate să facă obiectul unei negocieri". În același spirit, agenția FRANCE PRESSE releva duminică faptul că Parisul nu-și va trimite reprezentantul la lucrările care încep azi, ale comitetului special al miniștrilor apărării ai țărilor N.A.T.O.

Apare, astfel, evident eșecul tentativei americane de a frîna și a întîrzia dezangajarea franceză din sistemul militar integrat al blocului atlantic. Eșec ale cărui implicații nu pot scăpa niciunui observator atent. Opoziția Franței față de orice formă de „integrare" militară, față de orice lezare a suveranității și libertății totale de mișcare politică, față de orice element de „automatism", de implicare automată în conflicte care n-o privesc, are, fără îndoială, o semnificație majoră. Exact în momentul în care Washingtonul (așa cum reiese din declarația făcută sîmbătă de Dean Rusk) intenționează să ceară la sesiunea Consiliului ministerial N.A.T.O., „un sprijin mai amplu pentru politica S.U.A. în Vietnam", fermitatea cu care Parisul a respins presiunile americane capătă, așa cum apreciază TIMES „valoarea unui precedent care poate influența sensibil întreaga structură a alianței".

În fapt, ceea ce influentul cotidian britanic denumește „precedentul francez" este, în fond, într-un sens mai larg, presiunea noilor realități ale lumii anului 1966 asupra tendințelor de a menține un organism anacronic — în speță sistemul N.A.T.O. În ultima vreme s-au multiplicat în țările vest-europene manifestările de ostilitate crescîndă a opiniei publice față de N.A.T.O., față de hegemonia americană în cadrul alianței. Cercuri politice largi și sfere guvernamentale din cele mai multe țări membre ale N.A.T.O. își manifestă deschis îngrijorarea față de pericolul ce-l implică agresiunea americană în Vietnam; presiunile americane tinzînd să înhame întregul N.A.T.O. la agresiunea S.U.A. în Vietnam nu face decît să întărească părerea acelor oameni lucizi din occident care consideră că blocul militar atlantic nu numai că nu apără securitatea țărilor lor dar devine, din ce în ce mai mult, un factor de insecuritate. Totodată, se remarcă tendințele tot mai marcate, chiar în rîndul cercurilor conducătoare din Europa occidentală, spre dezvoltarea relațiilor între țările europene din Apus și Răsărit, spre îmbunătățirea climatului internațional în Europa și în lume.

În lumina acestor realități nimeni n-ar putea contesta judiciozitatea aprecierii foarte calificate făcute de secretarul general al N.A.T.O., Manlio Brossio: „Consiliul Ministerial se va întruni în condițiile celei mai acute crize înregistrate în cei 17 ani de existență" a alianței atlantice. Aprecierea aceasta este cu atît mai semnificativă cu cît Manlio Brossio e cunoscut în diplomația occidentală ca fiind „un om de un optimism structural rar întîlnit". (TRIBUNE DES NATIONS).

EM. RUCĂR

SĂPTĂMÎNA PE GLOB

BOALA LUI RUBY

Va dispare ultimul martor în viață al afacerii Kennedy? Jack Ruby rămîne, deocamdată, singurul care ar putea oferi cheia enigmei privind dublul asasinat din Dallas: cel al președintelui Kennedy și al ucigașului său prezumtiv — Lee Harvey Oswald. Dar Ruby a tăcut și poate va tăcea definitiv. Oricum atmosfera stranie, generatoare de bănuieli, continuă să învăluie această afacere cu multe necunoscute. Bolnav, vineri, de o banală gripă, Jack Ruby a devenit, sîmbătă, un canceros ale cărui zile sînt numărate. De la gripă la cancer — o evoluție fulgerătoare care se înscrie pe linia plină de ciudățenii a întregii afaceri.

Agravarea bolii s-a produs, oarecum, pe neașteptate. Ruby era ușor gripat și adjunctul medicului șef al închisorii afirma vineri că „răceala de care suferea părea să se fi diminuat". Medicul a adăugat: „Am fost surprins cînd am aflat că a fost trimis la spital". Deci, gripa se ameliora însă... șeriful și șeful serviciului sanitar din Dallas, îngrijorați peste măsură de soarta bolnavului, au decis să-l interneze în spital. Exact în același spital în care au murit John Kennedy și Lee Harvey Oswald.

Din camera izolată în care a fost plasat sub o pază severă a parvenit prima știre: pneumonie. Boala lui Ruby părea mai serioasă. Adjunctul medicului șef al închisorii fusese prea optimist cînd crezuse că pacientul său se află pe cale de însănătoșire? Poate. Sora lui Ruby lansa ziariștilor vești alarmante. „Este pe moarte" — afirma ea cu ochii în lacrimi.

La sfîrșitul săptămînii, medicii de la spitalul Parkland au contrazis-o fără cruțare: „Jack Ruby nu se află chiar în pragul morții". Dar imediat după această afirmație a urmat enunțarea unui nou și tulburător diagnostic: cancer. Sîmbătă, starea lui Ruby se ameliorase după o intervenție chirurgicală în cursul căreia i-au fost extrase din plămînul drept patru litri de lichid. Însă o biopsie efectuată în aceeași zi a descoperit cancerul într-un ganglion limfatic. Pînă la ora cînd aștern pe hîrtie aceste rînduri, informațiile din Dallas pretind că medicii n-au putut stabili dacă tumoarea canceroasă a luat naștere în plămîni. Unul din doctorii care îl îngrijesc a afirmat că perspectivele de vindecare ale lui Ruby depind de amplasarea tumorii primare. Examenele medicale la care pacientul urma să fie supus trebuiau să stabilească șansele de supraviețuire ale lui Jack Ruby. El va putea trăi de la o lună pînă la 5 ani — pronosticau ziariștilor medicii care îl supraveghează pe bolnav.

Cancerul descoperit pe neașteptate va elimina definitiv de pe scenă pe Ruby? Într-un moment cînd concluziile comisiei Warren privind asasinatele din Dallas sînt viu contestate și cînd doar Ruby ar mai putea da răspuns la întrebările învăluite în mister, boala deținutului capătă implicații deosebite. Condamnat la moarte pentru asasinarea lui Oswald, Ruby n-a urcat pe scaunul electric. Curtea de Apel din Texas a anulat procesul făcînd referiri la „viciile de procedură" și astfel el a părăsit teribila celulă a condamnaților la pedeapsa capitală. Un al doilea proces urma să se deschidă la începutul anului viitor într-o localitate situată la 200 km nord-vest de Dallas într-un „alt climat psihologic". După REUTER, procesul putea începe în februarie. Avocații săi erau convinși că faimosul lor client va fi găsit vinovat doar de asasinat fără premeditare, ceea ce ar fi însemnat o simplă condamnare de doi pînă la cinci ani (dacă socotim cei trei ani petrecuți de acum în închisoare Ruby putea spera într-o eliberare destul de grabnică. Dar a intervenit... cancerul. Procesul nr. 2, probabil, nu se va mai judeca niciodată.

Cei mai importanți și mai puțini importanți au dispărut unul după altul. Asasinate, sinucideri, morți instantanee fără explicații plauzibile — un șir întreg de personaje care știau ceva despre crima din Dallas au plătit cu viața neșansa de a avea legături — uneori întîmplătoare — cu tenebroasa afacere. 14 martori ai cutremurătorului eveniment au avut o soartă stranie. Revista pariziană L'EXPRESS amintea că și Ruby se temea pentru viața sa. „Aici viața mea este în primejdie" — i-a spus el judecătorului Warren. „Vreau să spun adevărul, dar nu pot să-l spun aici..." — afirmase el. Ziarista care a consemnat dialogul și care a obținut un interviu al lui Ruby „între patru ochi" în biroul judecătorului Joe Brown a fost descoperită moartă în apartamentul ei. Aflase, probabil, prea multe...

Oare și Ruby va tăcea definitiv?

M. BAMURĂ

CRIZA RHODESIANĂ

După „nu"-ul de acum o săptămînă a lui Smith, aducerea problemei rhodesiene în fața Consiliului de Securitate apărea ca iminentă, avînd în vedere angajamentul pe care premierul Wilson și-l luase la conferința Commonwealthului. Totuși, înainte de a se da startul discuțiilor la O.N.U., dosarul a fost dezbătut în parlamentul britanic.

Era vorba, în principal, de două determinări: 1) Dacă să se recurgă la O.N.U., în vederea aplicării de „sancțiuni suplimentare", sau să se încerce noi demersuri pe lîngă Smith, în scopul menținerii întregii chestiuni în „sfera britanică". 2) În cazul cînd se apelează la O.N.U., ce anume să se ceară de la acest for.

Ambele aspecte puneau în discuție menținerea așa-numitei „politici bipartizane", în virtutea căreia opoziția conservatoare sprijinise acțiunile guvernului în problema Rhodesiei. Conservatorii — știut fiindcă ei se pronunțau împotriva „internaționalizării" conflictului cu Rhodesia — au căutat să-și susțină punctul de vedere. Deputații din opoziție au îndemnat guvernul să mențină doar sancțiunile aplicate pînă acum, să renunțe la discuțiile din cadrul O.N.U. și să continue eforturile pentru a se ajunge la o înțelegere cu regimul de la Salisbury. Ei au susținut că eventuale noi sancțiuni, întrucît ar antrena în conflict Republica Sud-Africană, „ar putea să coste Anglia foarte scump", că „internaționalizarea" ar putea face ca problema rhodesiană să scape de sub controlul Angliei.

Principalul argument al ripostei laburiste a fost următorul: dacă guvernul englez nu va face proiectatul său demers la O.N.U. împotriva Rhodesiei, „Anglia va aduce prejudicii Commonwealthului". Altfel spus, Anglia nu trebuie să riște o ruptură cu țările din „Comunitatea britanică de națiuni" care cer cu hotărîre aducerea problemei în fața O.N.U. În ceea ce privește inițierea de noi tratative cu Smith, premierul Wilson le-a calificat drept „inutile", deoarece „nu vor modifica situația", întrucît „Smith nu mai este stăpîn pe el, aflîndu-se în mîinile unui grup de oameni care doresc să-și mențină puterea cu orice preț". Totuși, o ultimă încercare a mai fost făcută. E vorba de ultimatumul care a expirat joi la miezul nopții. Întrucît Smith afirmase că nu a respins în întregime „documentul de lucru" de pe „Tiger", și că acceptă șase dintre principiile acestuia, prin ultimatumul amintit șeful guvernului rhodesian era somat să pună în aplicare acele șase principii pe care le acceptase. Întrebat ce va face dacă Smith va răspunde afirmativ, Bowden a declarat că „guvernul britanic ar lua în considerare foarte serios" acest lucru.

Dar Smith nu și-a anunțat acordul. Așa că lucrurile s-au desfășurat mai departe. Pusă la vot, politica guvernului în problema rhodesiană a fost aprobată de Camera Comunelor cu 353 de voturi pentru și 244 contra. Prin acest vot, politica bipartizană cu privire la Rhodesia a luat sfîrșit.

Ce anume a depus George Brown pe masa Consiliului de Securitate? Un proiect de „sancțiuni selective" care se refereau la fier, crom, fontă, zahăr, carne etc., dar nu și la petrol. În această formă, proiectul de rezoluție a fost calificat drept „o dare înapoi", întrucît petrolul, asupra căruia fusese instituit embargoul mai înainte, nu figura pe noua listă. Proiectul „sancțiunilor selective" a fost elaborat avîndu-se în vedere „evitarea cu orice preț" a unei confruntări „care ar implica întreaga Africă de sud". În concepția britanică sancțiunile „trebuie să dea o lovitură serioasă economiei rhodesiene", dar, în același timp, trebuie să se înlăture posibilitatea ca ele să afecteze „țările învecinate". În ceea ce privește embargoul petrolier, reprezentantul britanic a declarat că guvernul său nu se opune unui amendament în acest sens dacă „va fi prezentat în termeni acceptabili".

Dezbaterile de la sfîrșitul săptămînii trecute au prilejuit o reafirmare a punctelor de vedere cunoscute. Dacă amendamentul referitor la petrol va fi acceptat, problema esențială o va constitui atitudinea unor țări, mai ales a R.S.A. și Portugaliei, față de hotărîrile adoptate. Căci, în cazul cînd aceste țări nu se alătură embargoului, eficiența sancțiunilor aproape se anulează.

De altfel Smith a și declarat că „un embargo asupra petrolului nu ne neliniștește", ceea ce a făcut pe unii observatori să presupună că el a primit anumite asigurări cel puțin de la Pretoria. Dacă Vorster a dat asemenea asigurări, el se bazează, desigur, tocmai pe repetatele declarații britanice în sensul că nu vor să antreneze în conflict și alte țări și că, deci, Londra nu s-ar alătura unei eventuale extinderi a embargoului și asupra R.S.A. Premierul sud-african și-a manifestat chiar intenția de a media între Londra și Salisbury în vederea „reglementării pașnice" a conflictului. Observatorii consideră că în faza actuală Londra mai speră încă într-o „aducere la ordine" a lui Smith, și de aceea, va căuta să „mențină frînele" problemei rhodesiene și de acum înainte.

ION D. GOIA

Tendințe inflaționiste în economia americană

Un raport al Ministerului Comerțului din S.U.A. arată că anul acesta economia Statelor Unite a trebuit să facă față, pentru prima oară de la război încoace, unei masive creșteri a procesului inflaționist, ceea ce a făcut ca în unele sectoare să se înregistreze perturbări accentuate. Anul acesta s-au făcut simțite în economia americană, o serie de fenomene negative cum ar fi creșterea prețurilor, a dobînzilor, o majorare rapidă a cheltuielilor militare cauzate de escaladarea continuă a războiului din Vietnam, precum și discuții intense privind o majorare a impozitelor asupra veniturilor populației pentru a face față cerințelor crescînde de fonduri destinate scopurilor militare. În același timp raportul precizează că veniturile generale încasate de populație, au urmat o linie descendentă de la o lună la alta.

Patrioții sud-vietnamezi hotărîți să dea noi lovituri agresorilor

În prezența a numeroși delegați, reprezentînd comandamentul forțelor patriotice, diverse partide politice și organizații de masă sud-vietnameze, între 4 și 5 decembrie a avut loc sesiunea lărgită a prezidiului C.C. al Frontului Național de eliberare din Vietnamul de sud. Sesiunea, menționează agenția de presă Eliberarea, a analizat evoluția situației din Vietnamul de sud de la începutul anului 1966 și pînă în prezent, constatînd succesele înregistrate în lupta împotriva agresorilor americani. „Deși S.U.A. și țările satelite și-au sporit eforturile în vederea intensificării agresiunii din Vietnam, se spune în comunicatul sesiunii, forțele patriotice și populația sud-vietnameză au menținut continuu inițiativa operațiunilor, îmbunătățindu-și strategia și tactica militară, reușind astfel să dea lovituri importante trupelor americane și saigoneze. În același timp, precizează agenția citînd comunicatul sesiunii, forțele patriotice sud-vietnameze au dejucat așa-zisul plan american saigonez de „pacificare" a Vietnamului de sud, întrucît nu numai că au fost menținute zonele controlate de F.N.E., dar în anumite provincii ca Quang Tri și Thua Thien noi localități au fost eliberate. „Mișcarea patriotică din sînul populației noastre rurale și urbane, precizează comunicatul, se dezvoltă cu repeziciune. Poporul nostru, fără deosebire de clasă, naționalitate, religie sau tendințe politice, nutrește o ură crescîndă împotriva invadatorilor americani și a marionetelor saigoneze".

În cadrul sesiunii, precizează agenția citată, participanții au examinat posibilitățile existente în vederea lărgirii frontului național unificat care să realizeze coordonarea acțiunilor tuturor patrioților sud-vietnamezi. De asemenea, au fost elaborate noi sarcini și măsuri concrete menite să aducă noi victorii ale F.N.E. împotriva trupelor invadatoare.

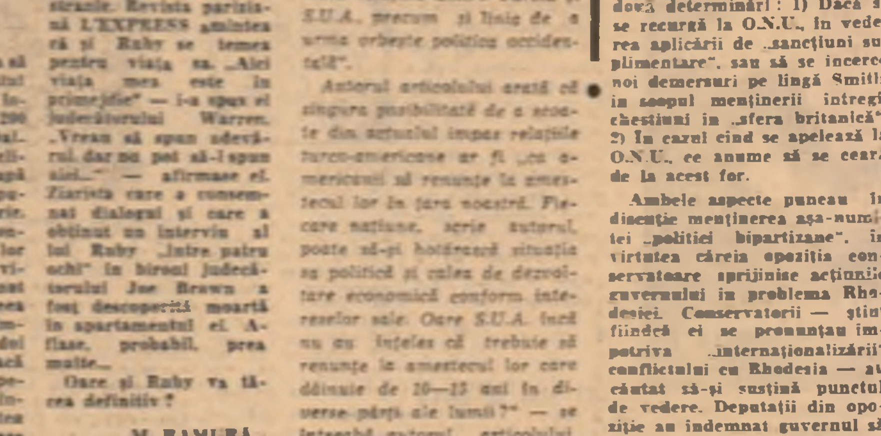

VIETNAMUL DE SUD — Luptător deschizînd focul asupra unui elicopter american

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii", Tel. 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".